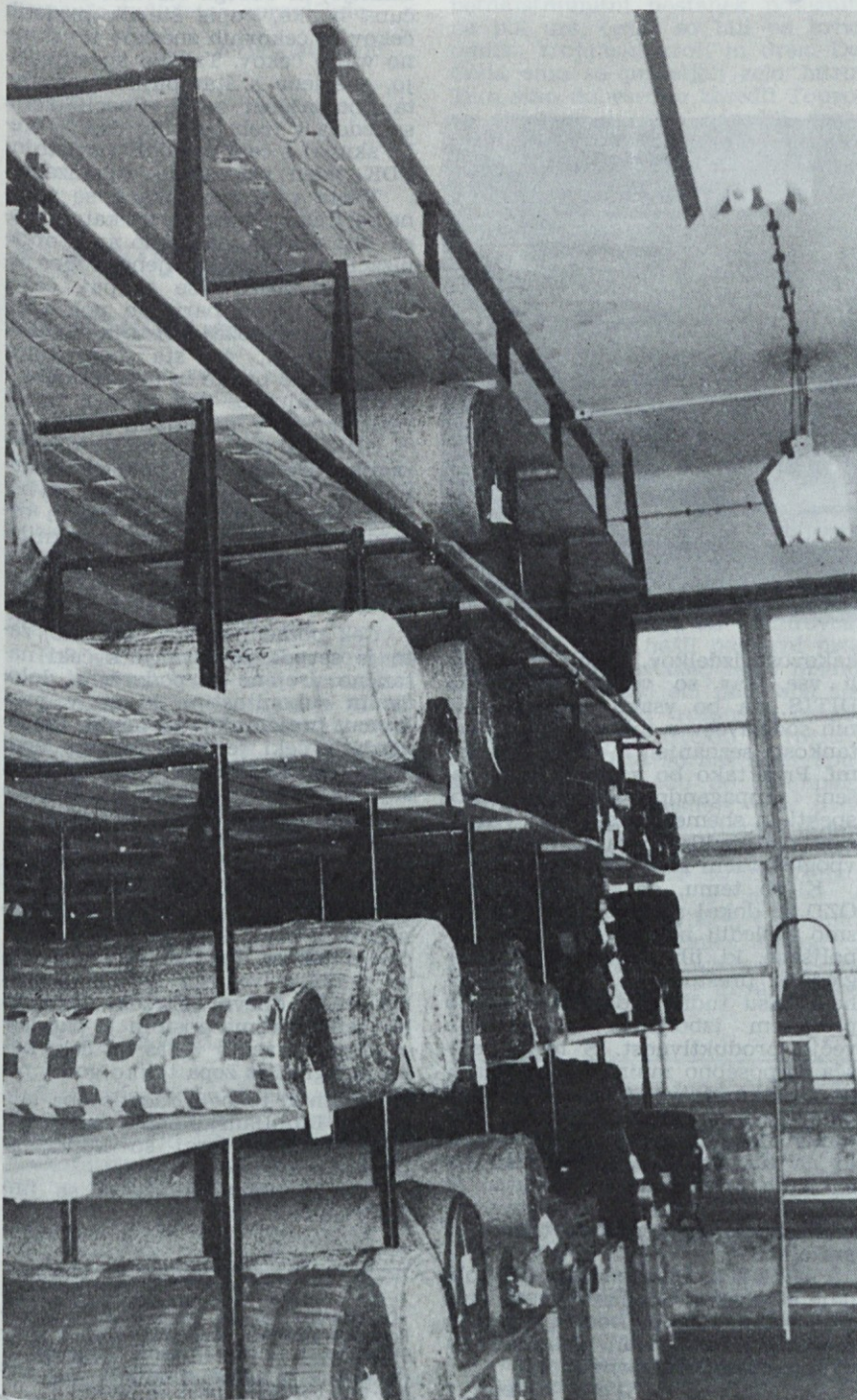

Do konca leta dobro kaže

PO SEJMU »MODA« V BEOGRADU SO SE NAŠE ZALOGE BLAGA IZREDNO ZMANJŠALE. NEKAJ BIBER-PLIŠA JE ŠE OSTALO, PA TUDI ZA TEGA UPAMO, DA BO PRODAN NA BLIŽAJOČEM SEJMU »SALON POKUČSTVA« V BEOGRADU.

NAROČIL ZA NOVEMBER IN DECEMBER 1975 NE SPREJEMAMO VEČ, KER IMAMO ZA TA DVA MESECA VSE KAPACITETE ZASEDENE. NOVA NAROČILA SPREJEMAMO ŽE ZA JANUAR 1976.

Kljub temu, da je dan mrtvih že za nami, naj se še enkrat spomnimo vseh tovarišev iz »Dekoratívne« (Store in Eiflerja), ki so v NOB žrtvovali svoja življenja za svobodo.

Slava jim!

Prav tako se spomnimo tudi vseh preminulih delovnih tovarišev!

Na strokovnem sejmu v Milanu

Vsake 4 leta je organiziran sejem tekstilnih strojev in najnovejših dosežkov v tekstilni stroki — imenovan ITMA. Letos je bilo to v Milanu. Strokovnjaki naše OZD že leta nazaj redno spremljajo dosežke prikazane na ITMI, kasneje pa na podlagi vsega novega in koristnega, kar so na sejmu videli, sestavljajo perspektivne investicijske programe.

To ni sejem, kjer bi bili stroji le razstavljeni, pač pa je obiskovalcem omogočeno, da si na mestu samem ogledajo obratovanje strojev in uporabo različnih pripomočkov in utensilij. Pri vsakem stroju so strokovnjaki, ki prijazno razlagajo obiskovalcem delovanje in uporabnost različnih modelov strojev in dajejo v zvezi s tem tudi natančne strokovne podatke.

Tako kot ostala naša tekstilna industrija, daje tudi »Dekoratívna« velik poudarek in pomen temu sejmu. Zato so samoupravni organi že pred časom odobrili ogled ITME 24 našim strokovnjakom.

Strokovnjaki, ki so se vrnili s sejma polni najboljših vtisov, saj so bili tam priče številnim novim dosežkom in izboljšavam, ki so v prid večji produktivnosti in boljši

kakovosti izdelkov, bodo obravnavali vse, kar so videli, v okviru DITIS, da bo vsakdo od strokovnih sodelavcev v tovarni res do potankosti seznanjen z vsemi novostmi. Prav tako bo gradivo in prineseni propagandni material (prospekti in sheme) razstavljen v dvorani nad jedilnico tako, da bo na vpogled vsem zaposlenim.

Kljub temu, da imamo v naši OZD že dokaj sodobno tehnologijo, smo zasledili na ITMI nekatere izboljšave, ki jih bomo morali pregledati, preštudirati in v doglednem času tudi osvojiti, ker so to predvsem izboljšave, ki obetajo večjo produktivnost. S tega gledišča so posebno zanimive brezčolnice tkalske statve, (Günne — montirane pri nas pred letom dni). Zanimivi dosežki so bili prikazani tudi na križnih strojih kot tudi na sukalnih in snovalnih. Trenutno je bilo videti največ novosti prav pri barvanju in plemenitenju tkanin in preje.

Ta članek nima namena podrobneje strokovno analizirati vsega kar smo videli, zato pa bodo posveti in razgovori strokovnih delavcev na to temo tembolj izžrpní.

Peter Koleča

Čeke prevzema SDK

Nadaljevanje iz prejšnje številke:

Čeke, ki jih organizacija prejme namesto gotovine, je treba na hrbtni strani podpisati. To opravilo pooblašeni osebi. Prav tako mora biti na hrbtni strani štampljka organizacije, ki je čeke prejela. Potem je treba čeke razvrstiti po podružnicah Ljubljanske banke, ki so čeke izdale ali kot pravijo bančniki, na katere so čeki trasirani.

Za vsako podružnico Ljubljanske banke je treba sestaviti specifikacijo, ki obsega številko žiro računa banke, popis števil prejetih čekov in čekovnih zneskov ter skupno vsoto čekov. Takšno specifikacijo, overjeno s štampljko, podpišeta pooblašeni osebi. Specifikacija se izdela v treh izvodih: dva je treba skupaj s čeki predložiti pristojni SDK, eden pa ostane organizaciji.

Vsota vseh specifikacij se vpiše na barirano položnico, na kateri mora biti seveda napisano ime organizacije in številka njenega žiro računa pri SDK. Vse skupaj, čeke, specifikacije in barirano položnico je treba predložiti pristojni SDK v osmih dneh, če sta podružnica Ljubljanske banke in organizacija v istem kraju, če sta ta dva kraja različna, pa v petnajstih dneh.

SDK, ki vodi žiro račun organizacije, prenese na podlagi dokumentov vsoto, ki je napisana na barirani položnici, na žiro račun organizacije, v breme pa ga knjiži podružnicam Ljubljanske banke, ki so čeke izdale oziroma na katere so čeki trasirani.

Ček pomeni denar, gotovino, zato je seveda poslovanje s čeki natančno urejeno in podvrženo določenim zakonitostim, ki so v prid kupcu, prejemniku in banki. Poslovanje s čeki je torej mnogo enostavnejše, hkrati pa tudi varnejše, saj ukradenih čekov ni mogoče vnovčiti mimo redne in zakonite poti. Odpade tudi preštevanje denarja, s tem pa delo, ki je pogosto zoprno in se kaj rado dolgo vleče.

Izkušnje kažejo, da se v trgovinah in lokalih, kjer je mogoče plačati s čekom, promet večja. Seveda ne v obliki večjega navala ampak kot večji dnevni iztržek. Mnogim kupcem oziroma gostom je pač lažje napisati večjo vsoto na ček, kot pa potegniti iz žepa toliko gotovine.

Imetniki tekočih računov pa lahko pri Ljubljanski banki najemajo tudi posojila, torej so kupci, ki lahko kupijo več.

Ste že pomislili, da bi se jim pridružili?

»Dekoratívna«, glasilo delovne skupnosti Dekoratívna Ljubljana. Odgovorni urednik Vladimir Kočevár — Tisk: Tiskarna Ljubljana. Po zakonu o javnem obveščanju Ur. l. SRS (121-1/72) oproščeni davka na promet.

Mednarodni sejem pohišta v Beogradu

Je ena največjih jugoslovanskih prireditelj te vrste in celo ena večjih v Evropi. Na vseh doslejšnjih sejmih je sodelovala tudi »Dekorativna« in to — dolej uspešno, s številnimi priznanji (zlatimi ključi). Naš paviljon je bil vsa leta na najvišji ravni kakovosti in tak bo, upamo, tudi letos. Tudi letos bomo predstavili v kolekciji najnovejše vzorce pa tudi artikle, ki jih že dlje časa uspešno prodajamo. Naši izdelki imajo priznano tradicionalno kakovost, ki so jo kupci že vajeni, zato se moramo potruditi, da njihovo zaupanje tudi letos opravičimo.

Jefta Latinovič

V pokoj gredo:

IDA ŠTRUKLJEVA

Iztekajo se zadnji delovni dnevi, ki jih bo tovarišica Štrukljeva še prebila v »Dekorativni«. 30 let delovne dobe je za njo, pogumno in požrtvovalno je prebrodila vojno viхро in se kot prekaljena borka vsa povojna leta trudila, da bi z dobrim delom dajala vzgled sodelavcem in mladim. Njeni sodelavci so jo vedno spoštovali in cenili, kar se je večkrat potrdilo z njeno izvolitvijo v vodstvo sindikata.

Kot večletna sindikalna poverjenica je z vso resnostjo opravljala to funkcijo. Predvsem pa je skrbelo za učinkovito razreševanje socialnih razmer sodelavk, za boljše delovne pogoje in za dosledno nagradjevanje po delu.

Ob tem, ko se poslavljamo od tovarišice Ide, ji želimo obilo počitka v pokoju, zraven pa, da bi aktivno, sindikalno delovala, kot aktivistka za vzgled mlademu rodu.

ZOFIJA KANC

Tudi tovarišica Kančeva te dni za vedno zaključuje s svojim rednim delom. Od leta 1959 je bila v »Dekorativni« previjalka. Bila je vestna in pridna in je kljub vsem mogočim življenjskim težavam vztrajala. Trdo je morala delati za svojo družino. Ravno zdaj, tik pred odhodom v pokoj je dobila odločbo za stanovanje, kar ji bo, upamo, olepšalo življenje.

Zelimo ji zdravja in aktivnosti in upamo, da bo ostala v stiku z nami.

Izlet v Kumrovec in Stubice

Zadnjo soboto v mesecu septembru sta dva Transturistina avtobusa peljala skupino naših delavcev, ki so 20 in več let pri »hiši«, na izlet preko Celja, Sentjurja do Rogaške Slatine, od tam pa v Kumrovec in Stubice.

Zjutraj je kazalo, da bo z vremenom bolj klavrno pa se je do poldneva že lepo razjasnilo, tako da smo lahko opazovali sončne zagorske griče, kjer so po vinogradih že tu in tam začeli s trgatvijo.

Prva, kratka postaja na naši poti so bile Trojane. Tu smo predvideni petnajstminutni postanek potegnili na pol ure, česar so bili pa krivi odlični trojanski krofi in dren. Do Celja smo se pripeljali zelo hitro. Tam smo dobesedno zasedli Toprovo trgovino in jim naredili dosti prometa. Prodajalke so si gotovo veselo mele roke, ko so preštevale dnevni izkupiček. Znižane cene, konfekcija z napako — vse nas je zanimalo. Potem, ko smo vsi potešili svoje nakupovalske strasti, smo jo mahnilo naprej proti Rogaški Slatini.

Dan se je začel jasnit. Skozi oblake je sililo sonce.

V Rogaški je bil naš postanek namenjen sprehodu, ogledu zdravilišča, ogledu trgovine z rogaškim kristalom in — malici. No, nekatere med nami so malo zamudile, saj so na bežeči čas in dogovorjeno uro, ko naj bi se dobili pri avtobusu — čisto pozabile. Toda to je bilo le nekaj minut! Saj smo bili na izletu in ne pri strojih v tovarni.

Naša pot je vodila iz Rogaške Slatine ob posotelju do Kumrovca. Tam smo takoj našli parkirni prostor za naša avtobusa, česar nismo pričakovali — saj sta nam oba šoferja zagotavljala trašansko gnečo. Pa se je kar lepo izteklo. V rojstni hiši tovariša Tita so nas sicer spuščali v gosjem redu po skupinah, zato pa smo se kasneje — v dvorišču čudovitega spominskega doma borcev in mladine — lahko po mili volji raztepli na vse strani. Toliko zanimivih koticov je tam — v enem koticu počivališče, v drugem bor s pijačo in jedilnica, terase... Z vsakega okna pa prečudovit pogled na zagorske hribe in raztresene vasice.

Menda ni bilo nikogar med nami, ki bi ne bil presenečen nad dobro arhitekturo tega doma, nad črnimi strehami, ki se strmo spuščajo in lomijo — vzporedno z okoliškimi hribi in pobočji.

Ko smo se spet zbrali pri avtobusih, je imela svoj »prvi prizor predstave« tovarišica Marinka Bricljeva, ki nas je kasneje zabavala na vsej poti do Ljubljane — skupaj z bratom Francijem. Na kosilo »u birtiji kod Dve Fontane« smo prispeli natančno po dogovorjeni uri. Najprej so nas postregli z odličnim kraškim pršutom in dobro kapljico, potem pa smo do juhe spet postali lačni. No, pa ni bilo prehudo — saj je bilo naše čakanje poplačano s prav imenitno »košto«.

Pri Dveh fontanah smo obsedeli do pete ure, nato pa smo se odpeljali še do Stubic, k Gubčevemu spomeniku. S kopianjem v Stubiških toplicah ni bilo nič — bili smo pozni in komaj od kosila, tako da smo se odločili, da se ne bomo kopali. Pa smo naredili kar prav. Že pri Gubčevem spomeniku se je počasi spuščala večerna zarja. Tam smo vsi skupaj zapeli nekaj narodnih, Bricljeva Marinka in tovariš Bernat sta se v krogu ostalih zavrtela v valčku, nakupili smo razglednic, značk, še zadnjič s hriba ob spomeniku s pogledom preleteli zagorske griče in se spet vsedli v avtobusa, ki sta nas preko Zapešiča in Brežic po avtocesti popeljala v Ljubljano.

Vso pot je bilo v obeh avtobusih nadvse veselo. Peli smo narodne, si pripovedovali vice, vmes pa slišali celo nekaj arij in pesmice, ki jih je s svojim imentnim glasom zapela tovarišica Slavka Videničeva.

Na Otočcu smo se ustavili le na požirek kavice in... nato pa — naravnost v Ljubljano. Proti pol deseti smo se pred »Dekorativno« razšli zadnji izletniki, ostale pa smo odlagali že na poti skozi mesto.

Morda je bil sem ter tja za koga dan prenaporen, morda komu potek izleta ni ugajal, zvečine pa, kot je bilo videti, so bili ljudje kar zadovoljni. Videli smo Kumrovec, Rogaško Slatino, Stubice, imeli smo lepo vreme in odlična voznika avtobusov...

BPT - Ob prazniku tudi praznovanje „D“

Septembra so v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič praznovali 90-letnico obstoja podjetja skupaj s praznovanjem 30-letnice osvoboditve. Njihovi uspehi imajo nedvomno svoje izvirne v tradiciji, njihova prizadevanja v povojni graditvi pa temeljijo na principih samoupravljanja.

Ob svojem prazniku je Bombažna predilnica in tkalnica Tržič podelila priznanje »Dekorativni« za uspešno sodelovanje na poslovnem področju. Priznanja smo veseli, obenem pa upamo, da bo naše obojestransko sodelovanje dobro tudi v bodoče.

Nov patent za »D«

Mehanski postopek za volumeniziranje tkanin

Tako se imenuje patentirani izum tovariša Nebca, ki je postal last »Dekorativne«. Morda še marsikdo med nami ne ve natančno, za kaj gre, zato bomo skušali pripoved o izumu nízati od začetka. Da pa lahko začnemo na začetku, smo piskali tovariša Nebca in mu najprej zastavili nekaj vprašanj o tem, kako je sploh prišel na idejo, da bi lahko načrtoval in obdelal popolnoma nov postopek za kosmatenje tkanin.

Tovariš Janez Nebec

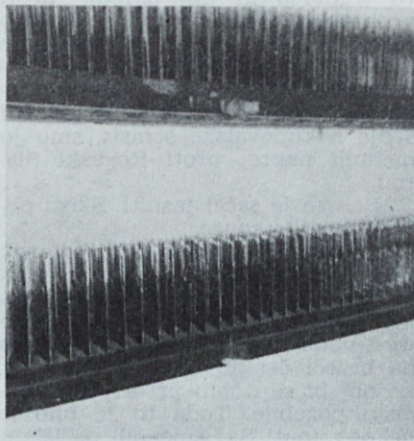
V naši tovarni so si strokovnjaki že dlje časa prizadevali, da bi v proizvodnjo vključili ustrezen postopek za kosmatenje preje. To pa zato, ker je sama tržna situacija terjala, da nekaj ukrenemo — saj so se cene preje nenehno višale, mi pa cen naših tkanin nismo mogli sorazmerno s tem višati, ker so se istočasno cene tekstilu v svetu — nižale.

Z ustreznim postopkom za volumeniziranje preje bi lahko uporabljali sintetične materiale in staničevino, ki bi dajali enake ali podobne vide kot druge volnene in bombažne preje, obenem pa bi bili tudi kakovostni.

Naši strokovnjaki so pregledali kar nekaj znanih postopkov za volumeniziranje preje, vendar je pri vsakem obstajala kakšna pomanjkljivost, zaradi česar se niso mogli opredeliti za tega ali onega. V literaturi o tem postopku je znanih preko 30 različnih variant. V tovarno je prispela tudi ponudba Du Ponta iz ZDA, ki je ponujal svoj patent »Taslan«. Ta pa se ni izkazal za ustreznega. Tako je tovariš Nebec začel razmišljati o možnosti, da bi sam prišel do primerne načina »taslaniranja«. Toda tudi to ni uspelo. Tovariš Nebec se je lotil dela znova. Tokrat je začel načrtovati postopek, ki bi ne kosmatil vlakna, ampak že stekano tkanino. Za delo v tej smeri ga je vzpodbudilo dobro poznavanje postopka iglanja preprog.

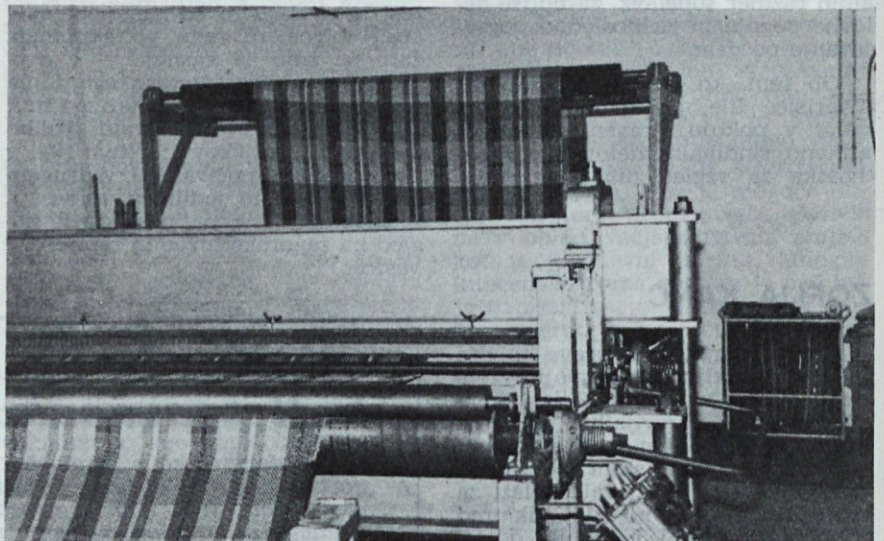
Tovariš Nebec je našel način in metodo, s katero se je ta osnovni princip iglanja podredil in prekonstruiral za volumeniziranje tkanine.

Prvi preizkus je opravil tovariš Nebec s pomočjo tovariša Koleše v tovarni Polst v Mengšu. Izid tega preizkusa je končno izpolnil pričakovanja. Kaže (po poizvedbah na patentnem uradu), da je to doslej edini postopek volumeniziranja, pri katerem se obdeluje že stekana tkanina globinsko.

Nazobčane igle za kosmatenje

S to inovacijo je tovariš Nebec dosegel to, da je lahko tkanina po

Stroj za iglanje talnih oblog, preurejen po Nebčevi zamisli, kosmati blago in mu daje dokončni videz.

Inovacija, ki naj bo za primer in v vzpodbudo tudi ostalim, ki imajo novatorske ideje, pa jih doslej še niso uresničili.

osnovi in votku redkejša — stkana pa iz nekoliko debelejše preje. Tako se prihrani surovina, končni efekt izdelka pa je po volumeniziranju — odličn.

Na pobudo sotovarišev v naši tovarni, je vložil tovariš Nebec pri ljubljanski patentni pisarni prijavo patenta. Ta je bil brez posebnih dodatnih zahtevkov izdan, inovacija pa je bila še dodatno patentirana v Franciji, Belgiji, Nizozemski in Zahodni Nemčiji.

Tuji proizvajalci pohištenih tkanin se že zanimajo za odkup patenta.

Po novem postopku se uspešno obdeluje že vrsta naših tkanin, saj že precej inozemskih kot tudi jugoslovanskih kupcev zahteva tako obdelano blago.

Naj še enkrat poudarimo bistvo novega postopka kosmatenja: ne gre več — kot pri prejšnjih postopkih — za površinsko obdelavo tkanine. Igllice, ki so na poseben način nazobčane, prebadajo blago tako, da se pri povratnem gibanju z iglo in zobci spotegne tudi del tkanine — pri čemer se le ta kosmati (po osnovi in votku). Iz stroja pride skosmatena spodnja stran blaga, medtem ko ima zgornja stran neizpremenjen videz — kljub temu, da se ca. 30 % materiala s te strani po kosmatitvi pojavi spodaj. Seveda se ta novi postopek poleg svoje ekonomske prednosti in uporabnosti lahko koristi tudi samo v estetske namene, kadar želimo pri določeni tkanini doseči npr. primerno melanžiranje, lahko pa se s tem postopkom kosmate tudi tanjše tkanine.

B. Ž. J.

Izvršni odbor skupnosti slovenskih občin nas obvešča:

V novembru bo izšel zbornik Prazniki slovenskih občin, posvečen 30. obletnici zmage nad fašizmom in 30. obletnici osvoboditve naše domovine.

Zbornik izdaja Skupnost slovenskih občin. Za pripravo in natis zbornika je bil sklenjen poseben dogovor s skupščinami slovenskih občin in mesta Ljubljane, ki so tudi izbrale avtorje in nato v sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami sestavke verificirale. Poleg avtorjev, ki so jih sestavljali udeleženci NOB, raziskovalci in poklicni zgodovinarji, so pri pripravi in urejanju zbornika sodelovali tudi drugi znanstveni sodelavci in poseben uredniški odbor. Zbornik obsega poljudnostrokoven opis vseh dogodkov, ki so bili zbrani za občinske praznike in praznik mesta Ljubljane, avtorji pa so po svoji presoji vtakali v opisovanje tudi dogajanja pred dogodki in po njih ter dali s tem širši vpogled v zgodovino našega revolucionarnega gibanja in narodnoosvobodilne borbe.

Zbornik je pisan mozaik dogodkov iz naše revolucionarne preteklosti, saj posega z opisi praznikov, npr. prav v čase protifašističnega boja v Marezigah v letu 1921, spopada revolucionarnega delavstva z orjunaši v letu 1924 in revirske stavke leta 1934 ter prek ustanovitve in organiziranja Osvobodilne fronte, formiranja prvih partizanskih enot, organizacije ljudske oblasti pa vse do osvoboditve in zadnjih bojev v drugi svetovni vojni na našem ozemlju.

To je prva publikacija pri nas, v kateri bodo predstavljene vse slo-

venske občine skozi dogodke posebnega pomena, ki so bili izbrani za občinske praznike, in tudi prva, ki na tak način obravnava in osvetljuje del naše revolucionarne zgodovine in s tem daje bogat prispevek k oživljanju tradicij narodnoosvobodilnega boja in revolucionarnega delavskega gibanja.

Zbornik je bil izbran med tiste publikacije v letošnjem jubilejnim letu, ki bodo imele posvetilo, da so izdane v počastitev 30. obletnice osvoboditve. Imel bo format 22 x 22 cm in bo obsegal 200 strani.

Zbornik je rezultat prizadevanj vseh slovenskih občin in mesta Ljubljane, organov Skupnosti in nad 60 neposredno angažiranih sodelavcev.

Zelimo, da bi ta publikacija prišla med čim širši krog naših delovnih ljudi in občanov. Šolam in mladini bo zbornik koristen učni pripomoček pri obravnavanju zgodovine revolucionarnega delavskega gibanja in narodnoosvobodilne borbe, delovnim organizacijam, krajevnim skupnostim, družbenopolitičnim organizacijam in drugim pa naj bi služil še posebej kot spominsko darilo zaslužnim delavcem, delegatom idr. ob raznih spominskih, jubilejnih in podobnih priložnostih, vsakomur pa bo tudi lepa dopolnitev njegove knjižne zbirke.

Prednaročniška cena zbornika je 100 din, prednaročila pa sprejemamo do 10. novembra 1975 na naslov: Skupnost slovenskih občin, Ljubljana, Cankarjeva c. 5, žiro račun številka: 50101-678-48155.

V pričakovanju vašega naročila vas tovariško pozdravljamo.

KVIZ NEKE OKTOBRSEK SOBOTE

V soboto, 4. oktobra 1975, je mladinska organizacija »Dekoratívne«
že drugič priredila v dvorani nad jedilnico kviz. Na njem so sodelovale 4 ekipe s po tremi člani:

1. ekipa: Dobnikar Franc, Franko Ignac, Golob Andej;
2. ekipa: Veselinovič Brane, Hribar Marjan, Gomboc Zlato;
3. ekipa: Kosmač Ted, Banjaž Zlato, Skrbinšek Jože;
4. ekipa: Petrič Anica, Trček Ivica, Kristan Lojzka.

Vprašanja, na katera so morali tekmovalci odgovarjati, so bila zelo pestra. Za spremembo od lanskega leta, so bila letos vprašanja ne le na temo naše delovne organizacije, ampak so bila sestavljena tudi s področja splošne kulture in politike. Vse štiri ekipe so se borile z vsemi močmi. Prav tako kot lani pa je tudi letos zmagala ženska ekipa. Za popestritev kviza so organizatorji pripravili manjše tekmovanje še za gledalce. Pod sedeže so prilepili pisma z vprašanji. Tisti gledalec, ki je pismo našel, je imel pravico tekmoovati. Zalostno pri tekmovanju je bilo to, da je bilo gledalcev bore malo in še sreča, da so se vabilu na kviz odzvali vojaki iz kasarne Boris Kidrič, ki so tekmovali med občinstvom. Eden od tovarišev vojakov je nazadnje tudi zmagal in prejel za nagrado okrasno blazino in vikend odejo. Zelo zanimiva je bila tudi točka, ko sta se dva vojaka pomerila v spretnosti šivanja gumbov.

Kviz je v celoti lepo uspel, želja vseh je bila, da bi se take prireditve še organizirale, želja organizatorjev pa, da bi kviz spremljalo večje število članov kolektiva, se — žal ni v celoti uresničilo.

Lojzka Kristan

Kronika

VSTOPI:

Zvzdalo Rajko, plemenitilnica
Žunič Refik, plemenitilnica
Markovič Alojz, plemenitilnica
Novak Zdravko, plemenitilnica
Domjanič Juraj, pomožni obrati
Čare Bojan, plemenitilnica
Gajič Branko, upravne službe
Karu Miran, tkalnica
Mitrovič Dragoljub, pripravjalnica
Zelenko Milica, šivalnica
Stevanović Dragan, pripravjalnica
Stanojevič Radoš, pripravjalnica
Miladić Mile, plemenitilnica
Gruda Haradin, pomožni obrati

IZSTOPI:

Florjan Stanislav, odsluž. voj. roka
Zidarič Lado, izjava delavca
Lenardić Branimir, hujša kršitev del. obvez.
Šokčević Marija, upokojitev
Adilović Mirsad, v preizkus. dobi
Jašaragić Ismail, v preizkusni dobi
Mitrovič Dragoljub, v preizkusni dobi

POROKE:

Poročila se je Poje Marija-Muhić

ROJSTVA:

Krnc Irena — sin
Červ Antonija — sin
Zorman Bosiljka — hči
Škorjanc Nada — sin

DELOVNI JUBILEJI

Po 20 let:

Česenj Marija, Kutnar Marija, Milavec Marija, Štangelj Angelca, Soba Albert

Po 25 let:

Faletič Alojz

POHVALE:

Bizjan Francka je prejela pismeno pohvalo zaradi izrednega čuta za urejenost, varčnost, točnost in natančnost, s tem je prispevala k večji čistoči in lepši urejenosti podjetja; za znižanje stroškov pri varčni uporabi delovnih sredstev in materiala ter za osebno zadovoljstvo članov kolektiva ob izredno pohvalni skrbi za pranje in nameščanje brisač ter delovnih oblek.

Pismena opozorila je prejelo 21 delavcev!

Kratke vesti

Prejšnji mesec je bila v »Dekoratívni«, v dvorani nad jedilnico, lično pripravljena razstava marksistične literature, ki je bila posvečena tednu Komunistov v šišenski občini. Gradivo za razstavo je posodila knjižnica fakultete za sociologijo politične vede in novinarstvo v Ljubljani, prireditelj je bil komite

občinske konference ZKS Ljubljana-Šiška, gradivo je zbral in uredil Tine Arko, tehnično pa sta jo izvedla Josip Korošec in Tine Arko. Hkrati s to razstavo so bila v naši DO organizirana predavanja vidnih družbeno-političnih delavcev za sekretarje osnovnih organizacij ZK v šišenski občini.

V času dobrega meseca dni se je sestel delavski svet »Dekoratívni« dvakrat. Obakrat je šlo za pregled samoupravnih aktov, ki so bili pred sprejemom in za nekatere tekoče naloge. Direktorji in vodja razvojnega oddelka ter ostali zadolženi so poročali o stabilizacijskih ukrepih.

Na zboru delavcev »Dekoratívni«, dne 3. oktobra 1975, smo sprejeli samoupravni sporazum o javnem obveščanju in sprejeli popravke k sporazumu o kršitvah delovnih obveznosti (prej pravilnik).

V oktobru smo dobili prvo večjo naročilo za izdelavo naših tkanin za Italijo, česar se naši komercialisti veselijo še toliko bolj, ker doslej v Italijo nismo izvažali skoraj nič.

Na letošnjem beograjskem sejmu »Moda« smo kar uspešno sodelovali, večji poslovni uspeh pa si obetamo ob sodelovanju na velikem mednarodnem sejmu pohištva in pohištvene industrije v Beogradu, v drugi polovici tega meseca. Tu bomo pokazali letošnjo novo kolekcijo artiklov oz. vzorcev.

Po daljšem prizadevanju komercialne službe so prispela v našo tovarno prva naročila iz Avstrije, Švice in Perzije, kar so za »D« popolnoma nova tržišča. Upamo, da jih bomo tudi obdržali.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi najine nadvse dobre in skrbne mame, se iskreno zahvaljujemo vsem in vsakemu posebej, za izraze sožalja, za tople besede tolažbe in za številno spremstvo na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala tudi sindikalni podružnici za prelep venec.

Jožica Krmelj in
Peter Peklaj

Tak je bil pogled na razstavo marksistične literature v dvorani nad jedilnico

Odprta vprašanja

Tokrat objavljamo v tej rubriki brez posebnega vprašanja pojasnilo in dodatek k 85. členu samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih v združenem delu. K temu členu se doda drugi odstavek, ki se glasi: šteje se, da je delavec dal izjavo, da ne želi več združevati svojega dela v delovni organizaciji, če brez utemeljenega razloga ne pride na delo 5 zaporednih delovnih dni. Iz okoliščin določenih v tem samoupravnem sporazumu pa se da nedvoumno ugotovi, da ne želi več delati v delovni organizaciji.

Okoliščine iz prejšnjega odstavka tega člena so naslednje:

— če delavec izjavi svojim sodelavcem, da bo prenehal združevati svoje delo in ga potem dejansko ni več na delo.

— če delavec uradno izjavi, da ne želi več združevati svojega dela z delovno organizacijo in ne ostane na delu toliko časa, kot to določa 99. člen samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu,

— če delavec kljub dvakratnemu

pismenemu vabilu ne opraviči svojega izostanka,

— če delavec odpotuje v drug kraj bivanja, v tujino ali neznanu kam,

— če kateri od svojcev delavca sporoči, da delavec ne bo več prišel na delo,

— če se zagotovo ve, da je delavec pridobil lastnost delavca v drugi OZD.

Se eno vprašanje smo prejeli iz kadrovske službe, glasi pa takole:

»Ali ni vsota ca. 10 milijonov starih dinarjev, kolikor bomo letos porabili za nakup plastičnih lončkov za kavo in čaj neprimerno prevelika in, kaj bi se dalo v tem primeru storiti, da bi se ta strošek zmanjšal?

To vprašanje se zastavlja vsem nam, zaposlenim v »Dekoratívni«. Zato pričakujemo v uredništvu predloge, ki jih bomo v naslednji številki z veseljem objavili!

**Pričakujemo tudi
vaša odprta
vprašanja!**

Ditis — ekskurzija na Dolenjsko

Zadnjo soboto v septembru si je deset naših članov društva inženirjev in tehnikov Slovenije ogledalo tovarno »Motvoz — platno« v Grosupljem in tovarno »Novoteks« v Novem mestu.

V obeh kolektivih, ki so jih obiskali ditisovci, je bil sprejem prijazen, ogled njihove proizvodnje, obratov in strojev pa zanimiv in poučen.

Po končanem ogledu obeh tovarn so si tekstilci ogledali še zanimivosti Novega mesta, muzej in razstavo naivcev v tamkajšnji galeriji, nakar so se odpeljali še v Dolenjske toplice (kosilo, kopanje), kjer so naleteli še na partizanski piknik. Proti večeru so se vrnili v Ljubljano.

Žal se je iz Dekorativne udeležilo te ekskurzije malo članov DITIS, kar bo treba v bodoče popraviti!

Bogo Modic

Oblikovanje v Milanu

Prejšnji mesec so naše oblikovalke obiskale »salon italijanskega pohištva« v Milanu. Oblikovalke so se vrnile s te razstave z deljenimi občutki. Na razstavi je bila predstavljena tako rekoč vsa italijanska pohištvena produkcija. Bilo je pestro in vsekakor neprimerljivo bolj heterogeno kot je bil prikaz pohištvenega oblikovanja v Kopenhagnu.

Oblikovalke so prinesle s seboj nekaj zanimivih vtisov — zlasti pa spoznanje o trenutnem okusu naših južnih sosedov in o njihovi pohištveni »modi« te sezone. Mnogo potiskanega blaga na pravi in umetni svili je bila značilnost milanskega prikaza prav tako pa tudi različna bombažna platna surove barve v »vésel« vezavi in številni, stilni, vzorčni, rezani epingleji. Ne malo je bilo tudi velurjev podobnih našima artikloma 9214 in 9216.

Prav značilno je številno stilno pohištvo; pa tudi pohištvo modernih oblik je bilo zvečine skladno oblikovano. Seveda pa je glavna značilnost milanske pohištvene predstave romanski karakter — raznolike in nemalokrat komplicirane forme za razliko od umirjenih in preprostih skandinavskih oblik, ki jih je bilo videti v Kopenhagnu.

Paralele z jugoslovanskim pohištvenim oblikovanjem so komaj mogoče, saj je jugoslovansko področje še vedno konglomerat oblikovalskih hotenj in tržiščnih zahtev.

B. Ž. J.

SEZNANJAMO SE Z DELOM NAŠIH DELAVCEV NA POSAMEZNIH DELOVNIH MESTIH

Danes vam predstavljamo tovarišico Kravcar Tilko, vodjo knjigovodstva OD.

natančne podatke o številu delovnih ur posameznika, o matičnih podatkih (če bi se pri tem zmotili, bi utegnil neko plačo delavca A prejeti nekdo drug), matičnih številkah, procentih doseganja norm, kvalitete, o številu nočnih delovnih ur, nadur, honorarjev, obračunanih bolniških izostankov.

Vsi ti podatki so »hrana« računskemu stroju, obdelani se zopet vrnejo v knjigovodstvo OD na prvo kontrolo. Pri tem pregledu je zopet nujno maksimalna pazljivost, ker bi sicer hitro prišlo do velikih napak; ko je to delo opravljeno, se obstoječim obračunom dodajo še zneski odtegljajev vseh vrst. Po ponovni obdelavi v računalniku, pridejo — zdaj že izračunani OD v knjigovodstvo OD v drugo kontrolo.

Na vrsto pride sortiranje in urejanje kuvert in kopij (te služijo namesto prejšnjih plačilnih list.)

Naloga za opise v hranilne knjižice sortirajo in vlagajo na plačilni dan v kuverto — skupaj z denarjem.

Tak je na hitro opisan postopek dela z OD. V oddelku knjigovodstva OD pa delajo še številne druge stvari. Tako se ukvarjajo s krediti (pišejo prošnje), urejajo stroške dodatke, izstavljajo podatke za invalidske dodatke, za pokojnine, obračunavanje nadomestila za čas vojaških vaj, dodatke udeležencev NOV, izdajajo vsa potrdila, ki so v zvezi z OD in podatke sodiščem.

Prav tako oddajajo obvezne letne podatke o pokojninah za vse članke kolektiva, pri odhodu v pokoj posameznega člana kolektiva. Beležijo podatke o OD za vsakega posameznega delavca za dobo desetih let. Dajejo letne in polletne podatke za invalidske dodatke invalidom II. in III. stopnje.

Eno važnejših del je pravilno in natančno vodenje kartotek o OD delavcev, saj je treba nemalokrat iskati podatke celo za petnajst let nazaj. Osebnost kartice vsakega člana kolektiva se izpolnjujejo za vsako leto posebej in se aktivirajo.

Dolga je vrsta delovnih nalog v knjigovodstvu OD, mnogo smo jih našteali, gotovo pa se je katera od njih še izmuznila našemu pregledu.

B. Ž. J.

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta, se kolektivu najlepše zahvaljujem za denar, ki sem ga prejela namesto venca in za izrečeno sožalje.

Ivana Miketič

Pređen je bil v tovarni osnovan EOP center, je bilo delo v knjigovodstvu OD drugačno od danes. Prej so obračunavali OD iz podatkov, ki so jih prej dobivali iz posameznih oddelkov vse do končne faze. Po novem, ko imamo v tovarni računalniški center, v oddelku za obračun OD ne obračunava več OD, zato pa še vedno zbirajo

Zdrave noge — pogoj za dobro počutje pri delu

Bolečine v nogah, ki jih občutimo od stopal do peta, prstov, narta, meč, kolen, stegen in celo do križa pa svinčena utrujenost pri delu, krčne žile, rane, otekline, ploska stopala, pokvečeni prsti, kurja očesa in žulji... vse to nam zagreni marsikatero uro življenja in onemogoča dobro in uspešno delo.

Vsem — ali večini od naštetih deformacij, oziroma poškodb v veliki meri botruje malomaren odnos do nege nog.

Kako drobne stvari lahko povzročajo lažje in celo trajne poškodbe pa smo do teh malomarnosti tako površni.

Prekomerno in predolgo stanje — zlasti na eni nogi, povzroča oslabeitev mišičnih skupin, preozki in prekratki čevlji deformirajo stopala, čevlji z visokimi petami — če jih nosimo po ves dan — posebno pa pri delu, silijo noge zaradi nepravilne obremenitve v napačno lego. Gladka, trda tla ovirajo svobodno gibanje in — s tem vajo mišičnih skupin. Tudi v prstih preozke nogavice ovirajo gibanje prstov in jih lahko deformirajo. Ob vseh zgoraj naštetih nepravilnostih mišičevje na nogah slabi, kar je še posebno opazno pri ženskah med nosečnostjo. Takrat nastopi še povečana nevarnost za nastanek krčnih žil.

Podobno kot nosečnost tudi prekomerna debelost povzroča preobremenitev in s tem boleznij nog.

Nepravilno sedenje lahko ravno tako povzroči okvare in celo krčne žile — v največji meri zaradi oviranega krvnega obtoka v nogah.

Povsem logično je sklepanje, da naj tisti, ki v svojem delovnem času zvečine stojijo — počivajo sede in obratno, da naj tisti, ki mnogo presedijo pri delu — počivajo stoje. Za ene in druge pa je priporočljiva hoja — sprehodi.

Še nekatere drobne opombe so, ki veljajo predvsem ženskam, ki nosijo nogavice, pritrjene na pasove in steznike. Ti so nemalokrat pretesni, ovirajo krvni obtok — enako je dostikrat s hlačkami.

Preobremenjenost nog in naše slabe navade so največkrat vzrok pogostim bolečinam in okvaram na nogah. S pravilno nego ter določeno stalno skrbjo za dobro počutje nog pa se lahko kljub večjim obremenitvam obvarujemo bolečin in zgoraj naštetim okvaram na nogah. Seveda pa moramo biti dosledni in moramo dnevno žrtvovati skrbni za noge vsaj po nekaj minut; nekaj minut zato, da posvetimo pozornost obnavljanju, nogavicam in perilu, potem pa še nekaj minut preprostim razgibalnim vajam.

Z nego nog je treba pričeti takoj, ko so noge še zdrave in brez bolečin, le tako jih bomo ohranili zdrave v pozno starost.

Pogled na otečene, žilave in deformirane noge starejših moških in žensk naj zadostuje, da nam ne bo žal potratiti nekaj dragocenega dnevnega časa za nego naših nog, kakor nam ni škoda za nego obraza, las in zob. Pri tem pa je — navezadnje zobe moč nadomestiti, nog pa seveda ne in vendar nam bodo morale služiti vse življenje!

V naslednjih vrsticah bodo nanašana nekatera navodila, ki lahko pripomorejo k ohranjanju zdravih nog:

— Nikoli ne stojimo po nepotrebnem! Mnoga gospodinjska dela je moč opraviti sede!

— Pri stoječem delu stojimo na mehki, prožni podlagi kot sta les in guma. Na taki podlagi se nožne mišice krepijo z gibanjem tako, da je stanje olajšano.

— Če je le mogoče, po daljšem stanju sezujemo čevlje in z nekaj krožnimi gibi v gležnju sprostimo stopalo.

— Zelo napak je, če zavoljo varčnosti nosimo stare, ponošene čevlje. Pogosto je prav tako ravnanje krivo okvar na stopalih. Še posebno pomembno je, da imamo trdne in primerne čevlje pri stoječem delu.

— Čevlje je treba odnesti v popravilo, še preden se zaradi ponošenosti začno zvrčati in siliti noge pri hoji v napačen položaj.

— Priporočljivo je, da v mesecu dni menjajemo nosimo več parov čevljev in ne le enega. Tudi obuvalo se mora dodobra prezračiti, če je mokro, se mora dobro posušiti.

— Čevlji, ki jih nosimo pri delu, naj nimajo višjih pet od 3,5 cm. Pri taki višini pet je porazdelitev obremenitve stopal najprilnejša. Ob tem morajo biti čevlji pri prstih dovolj prostorni, da z njimi lahko gibljemo. Podplat naj bo upogljiv in ne trd; za obolele noge in občutljive noge je najbolje, če damo izdelati čevlje po meri.

— Za zdravje nog je koristno, če nosimo zračna in odprta obuvala — kadar je le mogoče.

— Nogam izredno koristijo jutranje in večerne vaje. Še preden zjutraj vstanemo, naredimo z gležnji nekaj krožnih gibov, z rokama gnetemo mišice v stopalih in mečih in nekajkrat krožno pregibamo z nogami »kot bi vozili kolo«. Ko vstanemo, naredimo prvih nekaj korakov po prstih. Dobra vaja za stopala je tudi, če skušamo z bosimi prsti pobrati s tal manjše predmete ali papir... To je posebno dobra vaja za tiste, ki imajo ploske noge.

— Preprost pa zato izredno učinkovit nasvet za zdrave noge je: čim več hodimo bos, kjer in kadar je le mogoče — zlasti po pesku, travniku ali gozdu.

— Prožnost nožnih mišic krepi tudi hoja, pri kateri postavljamo stopala — ne navzven, ampak vzporedno in je razkorak med nogama majhen, korak pa kratek.

Iz teh nekaj kratkih nasvetov je razvidno, da je zdravje naših nog v veliki meri odvisno od našega ravnanja z njimi. Nikoli ne smemo pozabiti, imamo le ene noge — za vse življenje!

ALI VESTE

Odgovori iz 9. številke našega glasila se glasi:

Najstarejše slovensko mesto je Kostanjevica na Krki. Med leti 1295 in 1305 je koroški vojvoda Henrik Goriško-Tirolski podelil Kostanjevici mestne pravice, ki so najstarejši ohranjeni dokumenti o podelitvi mestnih pravic v Sloveniji. V začetku 13. stoletja je bila v Kostanjevici kovnica denarja, v bližini mesta je bil cistercianski samostan, mestna avtonomija pa se je začela razvijati proti koncu 13. stoletja.

Današnje vprašanje:

Ali veste, kje v Jugoslaviji je kraj na sliki in, kako se imenuje?

ZAHVALA

Ob izgubi mojega moža, se kolektivno najlepše zahvaljujem za donarno pomoč, darovani venec in izrečeno sožalje.

Rezka Kozelj

Zahvala

Zahvaljujem se vsem sodelavkam v šivalnici in pripraviljalnici za njihovo pozornost in darila ob mojem odhodu v pokoj.

Ljudmila Krže

Razmišljanje o individualnem izobrazovanju

Knjige — neizčrpen vir znanja, lepote, obzorja...

Pravzaprav je tema prastara in smo o tem slišali že, ko smo bili še čisto majhni pa tudi sicer pogosto v življenju.

Eden prvih pregovorov na to temo je npr.: »najboljši učitelj je življenje«. Ta pregovor najbrž res velja, kadar ga izgovarja nekdo, ki ga je življenje že izučilo, kar pa je za večino ljudi, ki morajo še veliko narediti in ustvariti prav nevarno. Obstaja še nekaj pregovorov, ki pa so še vedno čisto uporabni in, ki še vedno veljajo: »Vsaka šola nekaj stane«, ali — »učiti se ni nikoli prepozno«, ali pa »kdor več zna več velja« itd.

Dandanašnji so časi taki, da pravzaprav terjajo od vsakega posameznika, da je strokovnjak na svojem področju, kar pa hkrati ne pomeni, da o vsem ostalem, kar se v družbi, skupnosti ali širše gledano — v svetu dogaja, ni treba ničesar vedeti. Prav zato, ker mora človek v življenju ob sožitju z drugimi ljudmi še mnogo drugega vedeti kot to njegova ozka šolska in delovna izobrazba zahtevata, prav zato je treba individualno nadgrajevati samega sebe, svoj etični in idejno-nazorski odnos do ljudi.

Vsak dan znova smo preko televizije, filma, knjige in umetniških izpovedi ljudi iz visoko razvitih dežel našega planeta opozorjeni na nevarnosti odtujevanja, zapiranja ljudi vase, socialnih deviacij vseh vrst in še in še bi lahko naštevati. V tako imenovanem »velikem« svetu se dogaja, da se sosedje ne poznajo, da se delavci pri stroju ne poznajo, da si uslužbenci z iste pisarne nimajo niti besedice povedati med seboj in, da si starši in otroci stojijo nasproti kot tuji.

Nekoliko počasneje, vendar vztrajno prodira tudi k nam tempo visoko razvitega sveta. Ni pa nujno, da brezpogojno capljamo po že prehojenih stopinjah, ki je neko družbo že oropala človeške dobrote, medčloveškega sporazumevanja, ki je sprožila hud prepad med generacijama in, ki je postala zaradi svoje maksimalne stopnje specializacije krhka tvorba, ki mora budno paziti na tek svojega kolesja, kajti sicer se mehanizem pokvari.

Vsakdo med nami bi moral skrbeti za razširjanje svojega splošnega znanja. Ni nujno, da zato hodimo ravno v posebne tečaje različnih vrst, ni nujno, da plačujemo veliko denarja, za drage knjige, ki nam kasneje obležijo v knjižnih policah... Če vsak dan sproti spremljamo dnevno časopisje in smo na tekočem z dogodki doma in v svetu, je to doprinos k našemu lastnemu širjenju obzorja. Potem so tu še knjižnice, kjer si lahko po mili volji sposojamo vseh vrst knjige. Navsezadnje pa vsak od nas pridobi mnogo znanja, če zna upoštevati in izkoristiti nasvete soljudi, sodelavcev z večjimi življenjskimi in delovnimi izkušnjami. Prav to zadnje je za samoizobraževanje ljudi med najpomembnejšimi, seveda pa je odvisno od posameznikove sprejemljivosti, ali bo znal nasvete in poduke soljudi in sodelavcev v svojem ravnanju in delu izkoristiti, preinačiti in porabiti ob primernih pogojih.

Morda je tale sestavek ravno primeren, da v njem ponovno poudarimo velik pomen pisane besede, ki jo vsi po vrsti zanemarjamo ob radiu in televiziji. B. Ž. J.

TRIMESEČNI PREGLED NEZGOD PRI DELU

V tretjem tromesečju tega leta smo v tovarni imeli 14 poškodb pri delu. Od tega 9 na delu, 5 na poti na delo oz. z dela. Zavoljo teh in nesaniiranih poškodb iz drugega tromesečja je tovarna samo v tem obdobju izgubila 214 delovnih dni.

Iz zbranih podatkov o poškodbah po obratih, o delih, o virih, vzrokih in vrstah poškodb se da dokaj natančno ugotoviti še naslednje:

— 6 poškodb je nastopilo zgolj zaradi nepazljivosti pri delu samih izvajalcev dela,

— 1 poškodbo je povzročil poljubni delovni postopek,

— 1 pomanjkljivo vzdrževanje delovnega prostora,

— 1 pa nevarno določen — projektiran delovni postopek.

Vire in vzroke 5 poškodb na poti na delo in z dela nismo pojasnili, ker na te ne moremo učinkovito vplivati. Najbolj pogost vzrok poškodb je torej nepazljivost delavcev pri delu. Pri tem smo mnenja, kljub dejstvu, da gre za osebni faktor, na katerega se zelo težko vpliva, da se vsak od nas, zlasti osebe podvržene poškodbam, morajo zavestati, da so dolžne svoje delo opravljati z normalno pazljivostjo, s tem tudi, da so v nasprotnem odgovorne za poškodbe in kršitve obveznosti iz delovnega razmerja.

Kršitev predpisov iz varstva pri delu, t.j. neizvajanje ukrepov za varno delo predstavlja tudi slabo vzdrževanje delovnega prostora oziroma posameznih elementov (okna, vrata in podobno).

Značilen vzrok ene poškodbe je svojevoljni delovni postopek, kar pomeni, da delavec svoje delovne naloge ni izvajal tako kot so projektirane oz. določene od vodje dela ali drugače povedano tako kot je za to delo bil poučen. Torej vzrok tudi te poškodbe je s svojimi linejnimi kršitvami varstvenih ukrepov ali delovnih obveznosti samega delavca.

Zelo poučen in opozorilen je primer poškodbe delavca zaradi nevarnega delovnega postopka, zlasti če upoštevamo, da bi posledica lahko bila veliko hujša od tiste, ki se je v našem primeru pripetila. Gre namreč za padec in izvin noge pri delu na višini in delovnem postopku, ki ne vsebuje skoraj nobenega zaščitnega ukrepa razen, če ne upoštevamo ustno navodilo nadrejene osebe, da je delo nevarno, ter da ga je treba opravljati previdno. Posebej je vredno pozornosti, da je poškodovani le 4 dni zaposlen, da se je poškodoval v podaljšanem delovnem času in pri samostojnem opravljanju dela. V vsej tej zadevi bi lahko našli vrsto pomanjkljivosti ali prekrškov v izvajanju varstva pri delu, ki jih je možno pripisati samo nadrejeni osebi poškodovanega. Spomnimo se le:

1. Delovni postopek mora biti projektiran samo tako, da ga delavec lahko izvaja brez nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare.

2. Delavec mora biti pred razporeditvijo na delo poučen o delovnem razmerju, o nevarnostih, ki mu pri delu grozijo, o najprimernejšem načinu dela ter o ukrepih in sredstvih za varno opravljanje, vodenje in nadzorovanje dela.

3. Dokler delavec nima potrebnega znanja in ustrezno opravljene preizkusa znanja o varnem delu ne sme samostojno opravljati, voditi ali nadzorovati dela.

Opustitev izvajanja predpisanih varstvenih ukrepov v tem primeru postane bolj razumljivo, če upoštevamo, da gre za neproizvodna skladiščna dela, v katerem so poškodbe redkejšje, kar pa ne pomeni, da je tudi opravičljivo.

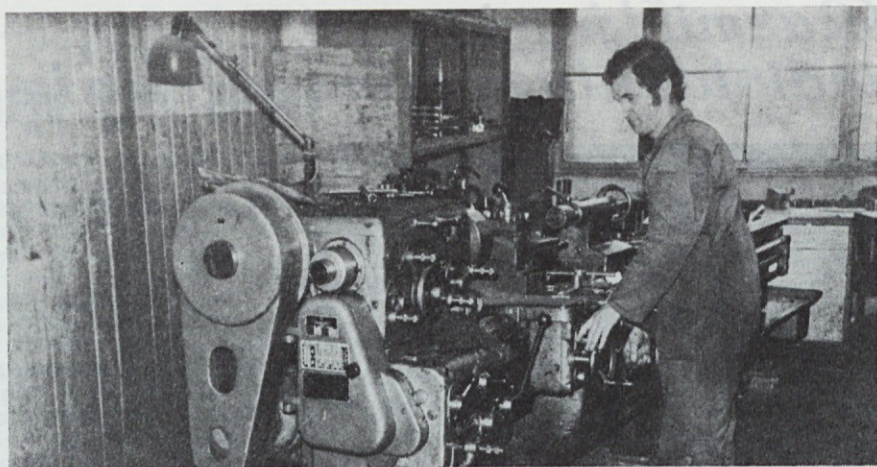
(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

Pomembno dejstvo je, da med viri poškodb ne najdemo nezaščitene delovnih priprav in naprav. Pomanjkljivo projektiranega transporta materiala, električnega toka, škodljivih snovi, požarov in podobno, da vzroki poškodb niso strokovna in varnostna neusposobljenost, zdravstvene hibe in pomanjkljivosti delavcev ali druge pomanjkljivosti v preventivnem izvajanju varstva pri delu, za kar je odgovorna OZD »Dekorativna« oziroma njene pooblaščenice osebe na delu.

V tolažbo nam je tudi to, da so vse registrirane in analizirane poškodbe lažje narave, indeksi varstva pri delu — pogostost in vestnost pa pod doseganjam tovarniškim prepričanjem.

Vasilij Petronijević

Varno delo — pogoj za uspeh!

FRANC SALEŠKI FINŽGAR:

Njiva

Kadar koli hodim po tisti stezi, se razveselim. Ozka je, komaj ped široka. Ob njej ne raste aloe in palme, ne diši jasmin in hijacinti, se ne košatijo pinije in oranže. Takih otrok vedno jasnega juga ni ob tisti stezi. Trdoživi trpotec poganja ob njej štibele, bogate semena, ob grmičku cvete šentjanževa roža, z leske se usipajo ábranki kakor mrtvi črvički. Tudi ni ta steza po nepotrebem skrivljena in vijugasta, zakaj ni je zamislil umetni vrtnar, da bi pomagal krajšati brezdelju prazni dolgčas. To stezo je izhodila noga, kateri se muči v rano jutro k delu, ki hiti ob žaru večernice z dela zopet na delo, k ognjišču, v hleve... Zato pa teče stezica po polju, kakor bi rjav, od dela shujšan prst kazal in ukazoval: Naprej, na delo! Nič na desno, nič na levo! Še njive se ne ogibaj! Kar čeznjajo! Čez brazde, čez lehe! Zakaj ti, ljudstvo, zvezano z grudo, nisi kakor gospoda iz mest, tudi nisi kakor obrtnik in tovarna! Tem je rodoviten slednji dan, tebi rodi gruda samo pol leta.

Razjokal bi se ob tej misli. Ti, ratar, si tisti, ki nimaš nikogar, da bi ti pisal ure dela. Petelinji klic je tvoja tovarniška sirena; ti si vsak boljši prigrizek odtrgaš od ust, da nasičuješ druge; tebi je krivična celó gruda, ki zapne svoja nedra in ti je došla samo pol leta! Razjokal bi se na tisti stezi...

In vendar, kadar koli hodim po njej, se razveselim. Ko zagostoli škranec, ko zadiši mlado seno, ko se zganejo sredi ograbkov beli rokavci, ko zapoje koščevo kladivo na klepiščih svojo pesem, ko se sredi žita ukrešejo plameni rdečega maka, takrat se razveselim na tisti stezi, ker vem in čutim, da hodim po naši zemlji, ki je tako neizmerno lepa, da bi se pripognil in bi jo poljubil... Na koncu tiste steze stoji na bregu hrast, star, močan, ka-

kor zamišljen gospodar sredi svojega grunta. Pod njim je cilj mojih izprehodov. Zdi se mi, da je ob tistih urah to drevo moj najboljši prijatelj. Njegovo listje ne šepeta kakor tam ob vodi topoli, blebetavi opravljivci. Hrast molči, razmišlja in sanja. Misel in sanja je pa edina poezija življenja. Ker resnica je trpka, bolj je vroč in znojen, visoko visijo kolači belega kruha in ni igrača, če se dokoplješ do njih. Sami se ti ne odkrhnejo in ti ne padejo v naročje. Sanja se pa pripogne sama do tebe, poboža te in te povabi s seboj in ti nalije čašo. Ko jo okusiš, zdrsne s tvojih pleč križ, noga se izmakne iz blata, kamni spotike se odvalijo s ceste, ki je gladka in drži brez truda visoko pod zvezde...

Pozdravljen, tovariš hrast, pozdravljene tvoje in moje sanje! Pod hrastom mi je postlal mah mehko ležišče. Tik ležišča je velika prometna cesta mravelj, ki tvorijo težka bremena do svoje trdnjave, ponosno sezidane nekaj korakov od hrasta na robu brežiča. Na hrastovem lubu se je utaboril brezdelni aristokrat, mogočni rogač, ki je ogledoval trpljenje mravljinčjega naroda z visoke višave in, oborožen s krasotnim rogovjem na neumni glavi, topo zabavlja socialnemu vprašanju manjvrednega ljudstva. Toda nekega dne se je zgodilo, da je ležal rogač vznak na tleh in psvano ljudstvo pridnih mravelj si je delilo bogate kolone.

Tedaj sem se obrnil od te pojedine, a žalosti ni bilo v moji duši. Veselo oko se je ozrlo na njivo pod brežičem. Čudna njivica. Ni dolga in ne široka. Še voglov nima. V kotanji jo je izkopala pridna roka, ki je v boju za obstanek zgrabila rovnicu, udarila in potrkala na zemljo in jo ogovorila: Daj mi kruha!

Mož in žena sta globoko sklonjena dvigala motike. Pod vztrajnimi udarci so poškrpavali kamenčki, zameseni v prst. Mož je često postajal in si oddihaval. Z rokavom si

brisal pot s čela. Takrat sem videl njegovo obličje. Izza prstene polti so se svetlikale blede, prosojne lise. Tudi pokašljeval je. Kadar je zakašljal, se je žena vselej obrnila k njemu. Na obrazu tiha skrb, sočutje, kakor prošnja: Počij, ljubi moj! Preveč te zdeluje! Mož se je pa ozrl na ozare, kjer je čepela kopa otročičev in z obliko klicala murna iz luknjice, in ni odnehal. Še globlje se je sklonil in motika je hitreje zapela lačno pesem: Njiva, daj nam kruha! Poglej jih tamkaj na ozarah... Ne sejejo še, pa bi radi želi... In njiva je odgovorila s tanko soparico, ki se je kadila iz nje, z brstečimi kalmi, ki so zelenele na njenih prsah, z voljnimi vzdihji, ki so se oglašali izpod motik.

Minilo je nekaj tednov.

Na njivi ni bilo več moža. Črna ruta na glavi vdove se je sklanjala globoko do zrelega klasja, na ozarah so takisto še sedeli otroci... Ko se je vdova ozrla po njih, se je sključila se globlje. Pokleknila je na njivo. Njeni prsti so se pogovarjali s sadeži na njivi.

Bodi pravična, ljuba zemlja! Obrodi mi! Poglej, kako te rahljam, kako te božam! Kaj se pripogiblješ, ti kapusova glava? Ne legaj na zemljo, segnijaš. Obsujem te. Takole! Kvišku! Poglej jih konec njive! Vsi čakajo nate. Aha, zatrgal si se mi, plevel nepridiprav! Ne tako! Ne bo pila tvoja korenina iz moje njive. Izderem te!

Ljubezen matere je rodila ljubezen do grude. Ljubezen je žarela v sadikah, sadike so rodile.

Dan se je skrčil. Voziček za vozičkom pridelka je vozila vdova v svoj dom. Na njenem obrazu ni bilo obupa pred zimo.

V mojem srcu se je pa rodila nova misel, nova želja: Da bi mi bilo dano dobiti iz srca te vdove njeno vročo ljubezen do grude in vzeti pridnost iz njenih prstov, pa bi vse to posejal križem po njivi, ki je premalo ljubljena in premalo spoštovana od lastnih otrok! — Ta njiva je domovina.

Na podlagi zakona o javnem obveščanju (Ur. list SRS, št. 7/73) in sporazumu o združevanju TOZD v delovni organizaciji in statuta delovne organizacije je zbor delavcev delovne organizacije na svoji seji dne sprejel naslednji

Samoupravni sporazum o javnem obveščanju

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se določajo sredstva, vsebina, način, namen in organi informiranja delavcev delovne organizacije »Dekorativne«, zlasti pa vsebinska zasnova dnevnih informacij v glasila delovne organizacije »Dekorativne«.

2. člen

Delovna organizacija »Dekorativna«, uporablja za obveščanje svojih delavcev mesečno glasilo Glasnik, dnevne informacije, informator in druge oblike internega obveščanja. Izdajatelj sredstev obveščanja naštetih v prvem odstavku tega člena delovne organizacije »Dekorativne« je Delavski svet.

Vsebinska zasnova glasila temelji na načelih samoupravne socialistične družbene ureditve, ki jih opredeljuje ustava SFRJ in dokumenti Zveze komunistov ter drugih družbenopolitičnih organizacij.

3. člen

Namen izdajanja glasila in dnevnih informacij je obveščanje delavcev o aktualnih, družbenopolitičnih, gospodarskih (samoupravnih) dogajanjih in problemih v TOZD, podjetju kot celoti, kakor tudi o pomembnih dogajanjih v družbenopolitičnih skupnostih.

4. člen

Glasilo vzpodbuja uveljavljanje, utrjevanje in razvijanje samoupravnih socialističnih odnosov in neposredne socialistične demokracije, krepi družbenopolitično zavest bralcev ter širi njihovo splošno razgledanost.

Glasilo povezuje člane kolektiva in njihove delegate v organih samoupravljanja TOZD in podjetja ter delegate v občinski skupščini in interesnih skupnostih.

Naloga glasila je, da podpira vsa prizadevanja za doseganje večjih poslovnih in delovnih uspehov podjetja, da obvešča in izobražuje, da krepi delovne navade in pripadnost kolektivu, hkrati pa s konstruktivno kritiko vzpodbuja k akcijam in odpravljanju pomanjkljivosti.

TEMELJNE DOLOČBE

5. člen

Ime glasila je: »Dekorativna«, glasilo delovne organizacije »Dekorativna« v Ljubljani.

Ime dnevnih informacij je: »Dnevne informacije«.

6. člen

Glasilo izhaja praviloma v slovenskem jeziku. Vsak član kolektiva »Dekorativne« pa ima pravico do objave sestavka v enem od priznanih uradnih jezikov na področju SFRJ, če je njegovo pisanje v skladu z zakonom in temeljnimi akti TOZD in podjetja.

Glasilo izhaja praviloma enkrat mesečno v nakladi najmanj 1500 izvodov in obsega najmanj 8 strani formata A 4.

Dnevne informacije izhajajo vsak delavnik in zanje enako veljajo določila iz prvega odstavka tega člena. Obseg dnevnih informacij je najmanj ena tipkana stran.

7. člen

Za obravnavo in reševanje določenih nalog s področja sredstev obveščanja imenuje izdajatelj izdajateljski svet kot družbeni organ upravljanja sredstev obveščanja (v nadaljnjem besedilu izdajateljski svet).

8. člen

V glasilo lahko dopisuje vsak državljan SFRJ pa tudi tuji državljani, če so zaposleni v delovni organizaciji »Dekorativni«. Nepodpisanih, anonimnih prispevkov glasilo ne objavlja.

9. člen

O uvrstitvi prispevkov v glasilo ali dnevne informacije odloča glavni oziroma odgovorni urednik, o morebitnih pritožbah avtorjev prispevkov zoper zavrnitev objave pa odloča uredniški odbor, če s tem pravilnikom ni drugače določeno. Glasilo lahko objavi sporočila pomembna za javnost in, katerih objavo zahtevajo delovni ljudje in občani družbenopolitične skupnosti, družbenopolitične organizacije, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije ter društva.

O objavi zgoraj omenjenih sporočil določa uredniški odbor, o pritožbah zoper zavrnitev pa odloča izdajateljski svet.

Uredniški odbor pri odločitvi o objavi sporočila iz prvega odstavka tega člena upošteva pomen in nujnost sporočila, materialne možnosti in okvire dejavnosti delovne organizacije.

10. člen

O objavi javnih odgovorov odloča na prvi stopnji uredniški odbor, na drugi stopnji pa izdajateljski svet.

11. člen

Prispevkov za Glasilo uredništvo glasila praviloma ne vrača.

12. člen

Glede popravkov sporočil se uporabljajo določbe zakona o javnem obveščanju (člen 44—61).

ORGANIZACIJA, UPRAVLJANJE, IZVAJANJE IN UREJANJE GLASILA TER DNEVNIH INFORMACIJ

13. člen

Glasilo in dnevne informacije imata naslednje organe, ki skrbijo za njuno izdajanje in urejanje:

1. Izdajateljski svet
2. Uredniški odbor
3. Glavne in odgovorne urednike

14. člen

(Ad.1 prejšnjega člena)

Izdajateljski svet:

Izdajateljski svet šteje 11 delegatov. Sestavljajo ga delegacija TOZD in delovne skupnosti skupnih služb ter delegati družbenopolitičnih organizacij v podjetju. Tako formiran izdajateljski svet sestavljajo:

- delegacija DO:
 - TOZD Surova tkanina — 2 delegata
 - TOZD Energetika in vzdrževanje — 1 delegat
 - TOZD Gotova tkanina — 1 delegat
 - delovna skupnost skupnih služb — 1 delegat

družbenopolitična delegacija:

- predstavnik sveta ZK — 1 delegat

- predstavnik konference ZSMS — 1 delegat
- predstavnik konference sindikata — 1 delegat
- delegacija uredniškega odbora — 3 člani.

Mandat članov izdajateljskega sveta traja 2 leti. Izdajatelj (DS) razrešuje člane izdajateljskega sveta po sporazumu z organizacijami in organi, ki so delegate delegirali.

15. člen

Poleg nalog, ki jih določa zakon o javnem obveščanju, izdajateljski svet obravnava in vodi vse ostale posle v zvezi z glasilom in dnevnimi informacijami, dela samostojno in je za svoje delo odgovoren izdajatelju.

16. člen
Izdajateljski svet izvoli izmed svojih delegatov predsednika in namestnika.

17. člen
Izdajateljski svet se sestaja po potrebi, najmanj pa dvakrat letno. Veljavno lahko sklepa, če je na seji prisotna večina članov vsake delegacije.

Na vseh sejah se vodi zapisnik, ki ga podpišeta predsednik izdajateljskega sveta in zapisnikar.

Seje izdajateljskega sveta sklicuje njegov predsednik, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik. V izjemnih primerih DS.

18. člen
Izdajatelj (DS) imenuje in razrešuje uredniški odbor sredstev obveščanja (lahko ga imenuje ali razreši, imenuje ali razreši posamezne člane UD — lahko tudi na predlog glavnega in odgovornega urednika). Mandat delegatov uredniškega odbora traja dve leti.

19. člen
Izdajateljski svet sprejme okvirni letni delovni program sredstev obveščanja (le tega predloži uredniški odbor, določa njihov koncept in funkcije, skrbi, da je razmerje med obravnavanimi prispevki v skladu s splošnimi političnimi gibanji in določa, katerim področjem je treba v določenih obdobjih posvetiti več pozornosti.

20. člen
Uredniški odbor:
Uredniški odbor šteje 5 članov:
1 delegat iz skupnih služb
1 delegat TOZD Surova tkanina
1 delegat TOZD Gotova tkanina
1 delegat TOZD Energetika in vzdrževanje
1 delegat političnega aktiva »Dekorativne«.

Uredniški odbor je pri svojem delu samostojen, za svoje delo pa neposredno odgovarja izdajateljskemu svetu.

21. člen
Uredniški odbor skrbi, da poteka urejanje glasila in dnevnih informacij v skladu z napotki izdajateljskega sveta, v skladu z določili tega pravilnika, z določili zakona o javnem obveščanju, z načeli novinarske etike in družbene odgovornosti.

22. člen
Seje uredniškega odbora sklicuje predsednik ali njegov namestnik, ki ju delegati iz svojih vrst izvolijo na prvi seji.

Uredniški odbor sklepa veljavno, če je prisotnih večina vseh delegatov. Na vsaki seji se vodi zapisnik, ki ga podpiše predsednik uredniškega odbora oziroma njegov namestnik in zapisnikar.

23. člen
Uredniški odbor sprejme program za vsako številko glasila, oce-

ni gradivo za objavo, oceni pa tudi vsako izdano številko glasila in določa honorar za objavljene prispevke.

Obenem delegati uredniškega odbora spremljajo izhajanje dnevnih informacij.

24. člen
Uredniški odbor skrbi, da so vsi prispevki objavljeni v glasilu, v skladu z zakonom o tisku in novinarskem kodeksu.

25. člen
Na predlog izdajateljskega sveta IZDAJATELJ imenuje in razrešuje glavnega in odgovornega urednika glasila in dnevnih informacij »Dekorativne«.

26. člen
Glavni in odgovorni urednik in predsednik uredniškega odbora ne moreta postati hkrati še predsednik izdajateljskega sveta.

27. člen
Glavni in odgovorni urednik:
Glavni in odgovorni urednik ima naslednje pristojnosti:

— predstavlja in zastopa glasilo »Dekorativne« in »Dnevne informacije«,

— organizira tiskanje in razširjanje,

— skrbi, da so objavljeni članki v skladu z našo družbenopolitično ureditvijo in zato odgovarja po zakonu o javnem obveščanju,

— lahko zadrži objavo prispevka, za čigar vsebino meni, da ne ustreza temeljni vsebinski zasnovi in uredniški politiki ter predloži sporni sestavek v odločitev,

— opravlja vse zadeve, za katere ga pooblastita izdajateljski svet in uredniški odbor.

28. člen
Odgovorni urednik je ob pogojih, ki jih določi zakon, odgovoren za vsako informacijo, ki je objavljena v glasilu.

29. člen
Funkcija glavnega in odgovornega urednika je lahko združena v eni osebi.

OBVEZNI PODATKI, KI MORAJO BITI OBJAVLJENI V VSAKI ŠTEVILKI GLASILA

30. člen
— ime in naslov izdajatelja,
— ime in naslov tiskarne,
— priimek in ime odgovornega urednika,

— kraj in leto natisa oziroma razmnožitve (inpresum).

Najmanj enkrat letno morajo biti v glasilu objavljeni podatki o stroških za sredstva informiranja in letni nakladi.

VSEBINSKA ZASNOVA ČASOPISA

31. člen
Delovna organizacija »Dekorativna« objavlja predvsem sestavke z naslednjih področij:

— kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne plane TOZD in DO;

— izpolnjevanje planov ob zaključnih računih,

— spremembe planov z utemeljitvami,

— obveznosti podjetja do družbenopolitičnih skupnostih,

— sistem delitve dohodka v TOZD ter spremembe v delitvi,

— delitev dela dohodkov za osebno porabo,

— sistemizacija delovnih mest,

— politika kadrovanja, izobraževanja in socialne varnosti,

— sporazumevanje med temeljnimi organizacijami združenega dela,

— aktualna tematika podjetja,

— sprejeti sklepi in druge samoupravne odločitve z razlago posledic,

— predlog za spremembe samoupravnega sporazuma in samoupravnih splošnih aktov z obrazložitvijo,

— delo delavske kontrole,

— sporočila in poročila družbenopolitičnih organizacij in organov ter njihove sklepe in stališča,

— o delu delegatov in delegacij,

— delovni uspehi, proizvodnja in problemi TOZD,

— novosti v proizvodnji, organizaciji in tehnologiji,

— delovni in življenjski pogoji delegatov delovne skupnosti,

— kulturno in športno življenje delegatov delovne skupnosti.

Problematico z naštetih področij, predvsem pa dnevno spremljanje poslovnega uspeha in doseganje proizvodnega plana, vsebujejo dnevne informacije.

32. člen
Za uresničitev vsebinske zasnove iz prejšnjega člena so odgovorni urednik, uredniški odbor, izdajateljski svet in individualno poslovodni organi TOZD in podjetja.

UREDNIŠKA POLITIKA

33. člen
Obveščanje mora biti redno, pravočasno, objektivno, razumljivo in celovito.

34. člen
Odgovorni urednik je dolžan objaviti podatke v obliki, kakršne zahteva časopis oziroma publicistične zvrsti.

35. člen
Pri zbiranju, naročanju, izbiri in objavi gradiva sta se odgovorni urednik in uredniški odbor dolžna držati naslednjih izhodišč uredniške politike:
— prizadevati si za globalnejše obravnavanje aktualnih tem, v skla-

du z naprednimi težnjami podjetja in celotne družbe,

— upoštevati enakopravnost stališč vseh članov skupnosti,

— dajati prednost stvarnim, preglednim, dokumentiranim in kar najširšemu krogu bralcev dostopnim analizam,

— dopuščati in vzpodbujati utemeljene kritične obravnave, če so opre te dejstva in opremljenj s predlogi za izboljšanje,

— težiti k slikovitim prikazom iz dela in življenja delavcev delovne organizacije,

— težiti k izobraževanju bralcev na vseh področjih, ki prispevajo k večjemu poslovnemu uspehu in katero vzpodbuja samoupravljalno zavest delavcev,

— pridobiti naklonjenost bralcev z odprtostjo za vse zanimive vzpodbude in predloge,

— skrbeti za estetski videz, sodobno opremo, kakovostne fotografije in morebitne ilustracije,

— obdržati in pridobiti kar največ stalnih sodelavcev,

— odklanjati objavljane sestankov, ki niso publicistične zvrsti.

36. člen

Sestavki, ki nimajo podobnih časopisnih zvrsti, morajo biti zaradi drugih razlogov objavljeni prav v časopisu in v svoji prvotni obliki, se objavljajo v posebni prilogi časopisa — ali na posebej za to omejenem prostoru v časopisu.

37. člen

Tekstovni in likovni prispevki morajo biti podpisani brezpogojno v primerih, kadar gre za:

— izrazito osebno stališče do obravnavane teme,

— objavo podatkov, ki zadevajo poslovanje,

— kričeno pisanje o delu ali postopkih organizacije, organa ali osebe.

38. člen

Podatki, omenjeni na sejah štejejo za javne in se smejo brez privolitve objaviti v časopisu in dnevnih informacijah razen v primerih, ko gre za državno, uradno ali poslovno tajnost, ki jo določa zakon, statut in drugi splošni samoupravni akti TOZD in delovne organizacije.

39. člen

Pravice in pogoji za objavo sporočila so določeni z zakonom, prav tako tudi sankcije za primerne kršitve.

40. člen

Glasilo lahko objavlja tudi oglase. Delavci delovne organizacije imajo pravico do brezplačnega oglaševanja. To ne velja za dnevne informacije.

41. člen

Zvrst in zasnovo časopisa določa izdajatelj.

Izdajatelj redno spremlja uresničevanje zasnove.

42. člen

O spremembah tega pravilnika odloča izdajateljski svet po predhodni javni razpravi.

POSTOPEK ZA SPREJEM IN SPREMEMBO TEGA SPORAZUMA

43. člen

Predhodno javno razpravo, ki traja najmanj 15 dni, organizira sindikalna organizacija.

Pripombe iz javne obravnave sprejema delovna skupnost skupnih služb.

Sporazum, v katerem so upoštevane pripombe iz prejšnjega odstavka tega člena, dokončno sprejme zbor delavcev. Sklenjen je, ko ga podpiše večina delavcev delovne organizacije.

PREDHODNE IN KONČNE DOLOČBE

44. člen

O honoriranju prispevkov in načinu razširjanja glasila sprejme izdajateljski svet na predlog uredniškega odbora cenik, ki je sestavni del tega pravilnika.

45. člen

Ta samoupravni sporazum začne veljati z dnem, ko ga podpiše 2/3 delavcev »Dekorativne«.

Ljubljana, dne 3. 10. 1975

Predsednik zbora

delavec:

Peter Pekljaj

Na podlagi člena 127 in 59 statuta OZD in samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih v združenem delu izdaja delavski svet »DEKORATIVNE« naslednji

Samoupravni sporazum o odgovornosti delavcev za kršitev obveznosti

I. DELOVNE OBVEZNOSTI

člen 1

Delovna skupnost stremi za tem, da zagotovi uresničevanje delovnih in poslovnih nalog in pravic, ki jih imajo delavci na podlagi dela in zato predpisuje dolžnosti, ki jih morajo delavci izpolnjevati in s katerimi se doseže zlasti:

1. pravilno izvrševanje delovnih nalog,

2. pravilno ravnanje z družbeno imovino,

3. pravilno in racionalno izkoriščanje delovnega časa,

4. utrjevanje socialističnega razmerja do dela,

5. razvijanje in utrjevanje pravnega razmerja med delavci,

6. poglobljanje zavesti samoupravljanja v delovni skupnosti in odgovornosti vseh in vsakogar za go-

spodarno izkoriščanje družbenih sredstev.

člen 2

Delavci v združenem delu morajo izpolnjevati obveznosti:

1. da varujejo družbeno premoženje,

2. da vlagajo v delo svoje strokovne sposobnosti,

3. da smotrno uporabljajo proizvodna in druga zaupana jim sredstva,

4. da osebno in ob svoji odgovornosti opravljajo delo in da izpolnjujejo delovne in samoupravne dolžnosti, ki izvirajo zanje iz delovnega razmerja in statuta OZD,

5. da so na delovnem mestu in, da tam delajo v predpisanem delovnem času,

6. da delajo tudi preko predpisane delovnega časa, če je tako delo odrejeno v skladu z zakonitimi predpisi,

7. da brez odlašanja, a najkasneje v 24 urah sporočijo, če iz kakršnegakoli vzroka ne morejo priti na delo,

8. da najkasneje v 7 dneh sporočijo podjetju svoj naslov, če so se preselili,

9. da se ne odstranijo s svojega delovnega mesta brez dovoljenja pristojnega starešine,

10. da gojijo in razvijajo do svojih delavcev in do podrejenih take odnose, ki ugodno vklivajo na delo in poslovanje,

11. da nudijo svojim sodelavcem pomoč pri delu in drugih primerih, ko je po splošnem naziranju potrebna pomoč.

člen 3

Delavec je odgovoren delovni skupnosti za tiste kršitve obveznosti, ki jih stori po svoji krivdi.

člen 4

Za hujše kršitve obveznosti štejejo:

1. nepriznavanje, odrekanje ali okrnitev pravic, ki pripadajo članom delovne skupnosti glede upravljanja in samoupravljanja OZD,

2. prepovedovanje, oviranje ali sploh vsako delovanje, ki ima namen, da se članom delovne skupnosti prepreči, otežkoči ali zmanjša njihovo sodelovanje pri upravljanju in samoupravljanju OZD,

3. zavračanje sodelovanja pri upravljanju in samoupravljanju OZD,

4. nagovarjanje, vzpodbujanje ali kakršnenkoli pritisk na člane delovne skupnosti ali samoupravne organe, da bi o kakšnem vprašanju, o katerem je treba odločiti, glasovali proti svojemu najboljšemu prepričanju ali proti interesom delovne skupnosti,

5. vsako vplivanje ali pritisk ali poskus takega vplivanja na organe za obravnavo kršitev obveznosti, da ne bi nepristransko odločali o krivdi in ukrepih zaradi kršitve obveznosti,

6. neupoštevanje, neizpolnjevanje ali izigravanje splošnih zakonitih ali avtonomnih predpisov, s katerimi se določajo dolžnosti in pravice članov delovne skupnosti,

7. neizpolnjevanje ali izigravanje sklepov pristojnih samoupravnih organov, organov upravljanja in nalogov za odredbo pristojnih starešin,

8. neizvrševanje, malomarno ali nevestno izpolnjevanje obveznosti, ki so za posamezna delovna mesta določena z opisi delovnih mest,

9. neizpolnjevanje, zanemarjanje ali oviranje organizacijskih, tehničnih ali tehnoloških priprav za redno delo, proizvodnjo in poslovanje,

10. izostajanje z dela, zamujanje na delo, predčasno odhajanje z dela, zapuščanje delovnega mesta brez potrebe ali odobritve pristojnega strokovnega vodje, odhajanje iz podjetja med delovnim časom brez predpisanega dovoljenja,

11. prihajanje na delo v opitem stanju,

12. prinašanje alkoholnih pijač v podjetje, razpečevanje takih pijač in popivanje med delovnim časom,

13. protipravna prilastitev, uporaba ali poškodba družbene ali tuje zasebne imovine, izvršena v OZD,

14. pomoč pri dejanjih iz prejšnje točke, prikrivanje prilaščenih, uporabljenih ali poškodovanih stvari in prikrivanje storilca teh dejanj,

15. nepravilna in nenamenska uporaba strojev, orodja in drugih sredstev za delo, če nastane zaradi tega škoda ali resna nevarnost škode na strojih in napravah ali nevarnost poškodbe za samega delavca,

16. nepravilno in nevestno vzdrževanje strojev in naprav, če nastane zaradi tega škoda ali resna nevarnost škode na strojih in napravah ali nevarnost poškodbe za delavce,

17. opustitev, nepopolno, malomarno ali napačno uvajanje delavcev na delo na delovnem mestu, zlasti glede nevarnosti na delovnem mestu in varstvu pri delu,

18. neudeležba, neredna udeležba in sploh vsako zavračanje sodelovanja na tečajih, predavanjih in seminarjih, za katere je posamezne delavce določil pristojni samoupravni organ ali služba za strokovno izobraževanje, zaradi pridobitve kvalifikacije ali znanja za opravljanje dela na delovnem mestu ali zaradi spoznavanja predpisov in ukrepov o varstvu pri delu,

19. opustitev ali zanemarjanje ustreznih ukrepov za primerne delovne razmere glede temperature, vlage, prežračevanja, prepiha, ropota, premočne svetlobe itd., kolikor je take neugodnosti mogoče odpraviti z razpoložljivimi sredstvi,

20. neizpolnjevanje predpisov in nalogov o varčevanju pri stroških, nekakovostno delo, nepravilno, nesmotrno in neproduktivno izkoriščanje delovnega časa,

21. neizpolnitev naloga, če je pravilno odrejeno delo, ki naj ga delavec opravi po preteku polnega delovnega časa,

22. odklonitev dela ali neizvršitev delovnega naloga za delo na drugem delovnem mestu, kadar to zahtevajo potrebe proizvodnje ali višja sila.

23. neuporabljanje varstvenih sredstev pri delu, njih nepravilno ali nenamensko uporabljanje, uničevanje ali poškodovanje teh sredstev,

24. povzročanje okvar na strojih, napravah ali varstvenih sredstvih z namenom, da bi delavec sam ali drug delavec zaradi tega utrpel škodo,

25. povzročitev nevarnosti za požar s kakršnimkoli primernim sredstvom, opustitev ali zanemarjanje varovalnih ukrepov proti požaru, kajenja na prepovedanih krajih ali prostorih,

26. zavračanje sodelovanja pri službi protipožarnega varstva, nepripravljenosti za seznanjanje z ukrepi za protipožarno varnost, neukrepanje ali neučinkovito ali nesmotrno ukrepanje v primeru potrebe,

27. opustitev ali zanemarjanje ukrepov za varstvo pri delu,

28. povzročanje gmotne škode ali večje škode na ugledu OZD z neurejenim namenom ali nevestnim opravljanjem obveznosti,

29. izdajanje poslovnih tajnosti nepooblaščenim osebam,

30. zlorabljanje položaja zaradi lastne koristi, koristi drugih oseb ali v škodo sodelavcev,

31. pridobivanje osebne gmotne koristi zase ali za druge na način, do katerega delavec ni upravičen, sprejemanje daril, podkupnin ali drugih gmotnih koristi ali ugodnosti v zvezi z delom,

32. neupravičena uporaba, utaja, poneverba ali drugačna protipravna prilastitev denarja ali drugih vred-

nosti, ki so delavcu zaupane v svojo ali tujo korist,

33. vse vrste in oblike kaznivih dejanj po kazensko-pravnih in gospodarsko-pravnih predpisih,

34. namerno odrekanje pomoči sodelavcem pri delu, oviranje ali nagajanje pri delu z namenom, da bi se zmanjšal delovni uspeh delavca, DE ali celotne OZD ali z namenom škodovanja drugim delavcem ali oviranje rednega dela in poslovanja,

35. neprimerno, nevljudno in netovariško nastopanje napram sodelavcem ali napram gostom, ki prihajajo v podjetje,

36. povzročanje resnega vznemirjanja med sodelavci z grožnjami, širjenjem neresničnih novic, zasebnih ali intimnih zadev, netenje sporov in sovraštva, povzročanje neredov in preprirov in pretepev v podjetju in vsakršno drugo namerno delovanje, da bi se skalilo medsebojno razmerje med delavci,

37. svojevolično podaljšanje rednega, bolniškega ali izrednega dopusta ali v drug namen odobrene odsotnosti z dela, oviranje in preprečevanje in onemogočanje zdravljenja in način, ki je nasproten zdravnikovim odredbam,

38. odklonitev obveznih periodičnih zdravniških pregledov, ki jih določa pravilnik o varstvu pri delu,

39. samovoljna zapustitev dela,

40. vsako odlašanje vrnitve na delo v primeru zastoja v proizvodnji ali drugačne prekinitev dela, ko ovire prenehajo in so delavci pozvani, da se javijo na delo,

41. izmikanje ali nepodreditev odrejeni občasni kontroli ob izhodu iz podjetja.

člen 5

Kot lažje kršitve obveznosti se štejejo kršitve po prejšnjem členu, če je bilo dejanje ali opustitev izvršena iz malomarnosti ali če se delavec ni v celoti zavedal posledic, ki utegnejo zaradi njegovega dejanja ali opustitve nastati, če gre za kršitev za delovno skupnost manj važne obveznosti in če posledice dejanja ali opustitve niso bile težje narave.

Kot lažja kršitev se smatra tudi: opustitev prijav, ki jih mora delavec sporočiti delovni skupnosti, da v 24 urah sporoči, zakaj je izostal z dela, da je nastopil bolniški stalež, da sporoči, da je spremenil stanovanje in druge spremembe osebnih podatkov.

Strokovni vodja — tožilec, ki zve za tako kršitev obveznosti in v poizvedovalnem postopku ugotovi, da predlog za uvedbo postopka zaradi kršitve obveznosti ne bi bil primeren, ker se more utemeljeno pričakovati, da bo delavec spoznal svojo napako in se poboljšal, izda temu delavcu pisмено opozorilo, s katerim ga opozori na kršitev in posledice, ki bi jih utegnile imeti ponovne kršitve. Taka opozorila nimajo

značaja disciplinskega ukrepa, komisija za obravnavo kršitev obveznosti pa jih v kasnejšem postopku po prosti presoji lahko upošteva.

člen 6

Proti delavcu se ne sme izreči ukrep zaradi kršitve obveznosti pa jih v kasnejšem postopku po prosti presoji lahko upošteva.

člen 7

Proti delavcu se ne sme izreči ukrep zaradi kršitve obveznosti preden ni bil zaslišan in mu ni bila dana možnost, da se brani, razen če brez opravičenega vzroka ni prišel k zaslišanju, čeprav mu je bilo vabilo v redu izročeno.

V postopku za obravnavo kršitev delovne dolžnosti ima delavec pravico, da si vzame zagovornika. Na delavčevo zahtevo lahko zastopa delavca sindikalna organizacija ali kak drug član delovne skupnosti, ki ga delavec zato pooblasti.

člen 8

Ukrepi za kršitev obveznosti so:

1. opomin
2. javen opomin
3. zadnji javen opomin
4. izključitev iz OZD

člen 9

Pri izreku ukrepa zaradi kršitve obveznosti mora pristojni organ upoštevati obtežilne in olajševalne okoliščine, v katerih je delavec zagrešil kršitev obveznosti.

Posebno je treba pretehtati in ugotoviti:

1. težo kršitve obveznosti in njene posledice,
2. stopnjo prištevnosti in odgovornosti,
3. velikost škode,
4. okoliščine, v katerih je bila kršitev storjena,
5. prejšnje delo in vedenje delavca,
6. značaj in naravo dela, ki ga delavec opravlja,
7. delavčeve osebne razmere, njegov način in socialni položaj.

II. ORGANI ZA OBRAVNAVANJE KRŠITEV OBVEZNOSTI

člen 10

Organi delovne skupnosti za obravnavo kršitev obveznosti so:

1. komisije svetov delovnih enot za obravnavo kršitev obveznosti, ki obravnavajo na prvi stopnji,
2. zbori delavcev delovnih enot, ki določajo o pritožbah proti odločbam komisij za obravnavo kršitev obveznosti.

člen 11

Komisija za obravnavo kršitev obveznosti ima predsednika in dva člana.

Predsednika komisije in enega

člana oz. po potrebi njunega namestnika imenuje svet delovne enote, drugega člana pa organizacija sindikata.

člen 12

Kot tožilec zaradi kršitve obveznosti in pooblaščenec za uvedbo postopka nastopa strokovni vodja delovne enote, v kateri dela delavec, ki je prekršil delovno obveznost.

Komisija za obravnavo kršitev obveznosti ima svojega tajnika, ki ga določi splošni sektor.

III. POSTOPEK PRI OBRAVNAVANJU KRŠITEV OBVEZNOSTI

1. Pripravljalni postopek

člen 13

Zadeve o kršitvi obveznosti se smatrajo kot nujne in se morajo reševati brez zavlačevanja.

Člani komisije in njen tajnik so dolžni čuvati kot uradno tajnost izjave in glasovanje članov komisije pri odločanju o ukrepu zaradi kršitve obveznosti.

člen 14

Strokovni vodja DE, ki zve za kršitev v svoji DE, je dolžan takoj opraviti potrebne proizvode, da se ugotovi, v čem obstoji kršitev, kdo je zagrešil dejanje, okoliščine, ki so pomembne za presojlo kršitve in krivde, škoda, ki je nastala in druge značilnosti dejanja, ki jih bo treba upoštevati v postopku zaradi kršitve obveznosti.

Če se s proizvodbam ugotovi, da je bila kršitev obveznosti storjena po krivdi delavca in je krivec znan ali je dejanja osumljen, zasliši strokovni vodja osumljenca. O zaslišanju se piše zapisnik, ki se osumljenču prečita in ga ta nato podpiše.

Če osumljenec odreče podpis, se to ugotovi v zapisniku, obenem z razlogom, ki ga je navedel osumljenec, zakaj noče podpisati zapisnika.

Na podlagi poizvedb in zaslišanja osumljenca ter prič poda pooblaščenec delovne skupnosti obrazložen obtožbeni predlog za uvedbo postopka, v katerem koliko mogoče natančno navede vse podatke, ki jih je zbral na podlagi poizvedb in zaslišan in po možnosti kvalifikacijo dejanja, ali gre za lažjo ali težjo kršitev obveznosti in priloži predlogu zapisnik o zaslišanju in morebitne druge listine, ali pa ustavi poizvedbe, če se iz zbranih podatkov prepriča, da dejanje ni kršitev delovne dolžnosti.

člen 15

Vse vloge, ki so namenjene organom za obravnavanje kršitev delovne dolžnosti, se izročajo pravni službi podjetja, ki na vlogi sami napiše datum prejema, način, kako je bila vloga vročena, število izvodov in

prilog in morebitne druge značilnosti vloge.

člen 16

Pravna služba, ki je prejela obtožbeni predlog pooblaščenca delovne skupnosti, vpiše vlogo v seznam zadev zaradi kršitev obveznosti in jo označi s tekočo številko; vsi nadaljnji spisi v tej zadevi se označujejo z isto številko in kot del iste zadeve s tekočimi številkami po časovnem redu.

Pravna služba pregleda obtožbeni zahtevek po strokovni strani zlasti glede tega, če je potrebno opraviti še kake poizvedbe in ga s svojim mnenjem o tem glede postopka izroči predsedniku komisije najkasneje v dveh dneh po prejemu.

člen 17

Ko predsednik komisije prejme obtožbeni predlog, da začne postopek, najprej sestavi komisijo in jo skliče na nejavno sejo, na katero povabi tudi pristojnega zastopnika obtožbe. Komisija na seji preizkusi obtožbo.

Če komisija smatra, da zadeva ni dovolj pojasnjena, bodisi, da ni znan krivec kršitve obveznosti, da kršitev ni dovolj pojasnjena ali druge okoliščine kršitve niso ugotovljene, da bi bilo mogoče o zadevi razpravljati in izreči odločbo, ustavi postopek in obvesti o tem pooblaščenca delovne skupnosti, ali vrne predmet pooblaščenca, da opravi še potrebne poizvedbe in dopolni obtožbo.

člen 18

Ako komisija na nejavni seji ugotovi, da v obtožbenem predlogu navedena dejstva dajejo zadostno podlago za razpravljanje in odločanje, razpiše predsednik javno ustno razpravo, obenem pa vroči po en izvod obtožbe obdolžencu in zastopniku obtožbe.

Za javno ustno razpravo se vsi udeleženci povabijo s pismenim vabilom, v katerem mora biti navedeno:

1. kdaj in kje bo razprava,
2. proti komu bo razprava,
3. kot kaj je kdo vabljen — kot

obdolženec, priča, član komisije, itd.

Vabilo obdolžencu mora vsebovati navodilo, da lahko imenuje svojega branilca in da se bo razprava opravila tudi brez njega, če se je brez opravičenega razloga ne bo udeležil.

2. Javna ustna obravnava

člen 19

Javno ustno obravnavo vodi predsednik komisije. Predsednik in člani komisije ter zapisnikar morajo biti neprekinjeno navzoči na razpravi.

Predsednik komisije zaslišuje obdolženca, priče in izvedence, daje besedo članom komisije, zastopniku obtožbe, ki zastopa obtožbo in branilcu oz. obdolžencu in skrbi za red na razpravi.

O predlogih, ki so podani na razpravi — da se dopusti nov dokaz ali zaslišijo nove priče, odloči predsednik, če pa predlog odkloni, odloči o tem komisija.

člen 20

Obdolženec prisostvuje javni razpravi ves čas, dokler traja dokazni postopek.

Če obdolženec ali kdo drug od navzočih moti red na razpravi, ga predsednik najprej opomni in to ne pomaga, odstrani z zasedanja za določen čas ali do konca dokaznega postopka, toda obdolženca je v tem primeru treba obvestiti o poteku dokaznega postopka.

člen 21

Predsednik komisije začne javno ustno razpravo s tem, da objavi predmet razprave. Nato takoj ugotovi, ali so na razpravo prišle vse povabljenе osebe in če niso, preveri, ali so jim bila vabila v redu vročena in ali so izostanek opravičile.

Razprava se lahko prične tudi brez navzočnosti povabljenе priče ali izvedenca, komisija pa bo glede na potek dokaznega postopka odločila, če je potrebno razpravo preložiti.

Če na razpravo ne pride obdolženec, ki v pripravljalnem postopku še ni bil zaslišan, se razprava odloži, če pa je bil že zaslišan in se ugotovi, da se razprave neupravičeno ni udeležil, se razprava lahko začne tudi brez njega in komisija glede na potek dokaznega postopka kasneje odloči, ali je potrebno razpravo preložiti.

člen 22

Javna ustna obravnava se s sklepom komisije odgodi, če je to potrebno zaradi spremenjenega stanja stvari, ki se je pokazala v teku razprave, če je potrebno zbrati nove dokaze ali ugotoviti nova dejstva, ki prej niso bila znana ali če se pojavijo kake druge zapreke, zaradi katerih razprava ni mogoče uspešno končati. S sklepom, s katerim se razprava preloži, se lahko obenem določa čas, kdaj se bo razprava nadaljevala.

Ko se odložena ustna razprava nadaljuje, se najprej prečita zapisnik o že izvršenem dokaznem postopku in se nato razprava nadaljuje. Če je preložitve razprave trajala več kot mesec dni ali če komisiji predseduje drug predsednik, se mora razprava začeti znova in ponovno izvesti vsi dokazi.

člen 23

O javni ustni razpravi se piše zapisnik, v katerem je potek razprave zabeležen v glavnih črtah; predsednik lahko odredi, da se posamezne izjave vpišejo dobesedno.

Obdolženec, njegov branilec in oseba, ki je podala izjavo, imajo vedno pravico zahtevati, da se jim zapisnik prečita.

Pripombe, popravki in dopolnitve glede zapisnika, ki so jih dali udeleženci na razpravi, se vpišejo v nadaljevanju končanega in že podpisanega zapisnika. Zapisnik podpišeta predsednik komisije in zapisnikar.

člen 24

V zapisnik se v uvodu vpiše sestavek komisije z imeni predsednika in članov komisije, ime zastopnika obtožbe, ki zastopa obtožbo in ime zapisnikarja, ime obdolženca in njegovega branilca, na kratko kršitev obveznosti, ki je predmet razprave in kraj ter čas razprave.

V zapisnik se vpiše predlogi strank in sklepi, ki jih je glede njih prevzel predsednik ali komisija, dokazi, ki so bili izvedeni in pripombe, ki so jih stavile stranke glede zapisnikov ali drugih pismenih dokazil, ki so bili prečitani na razpravi, izjave obdolženca, prič in izvedencev z njihovo bistveno vsebino, kolikor ni predsednik odredil, da se vpišejo dobesedno.

V zapisnik se vpiše odločba o krivdi in ukrepu in bistveni del utemeljitve te odločbe ter ugotovitev, da je bil ukrep javno objavljen. V izreku o krivdi in ukrepu se navede ime in priimek obdolženca, ali je oproščen odgovornosti ali se proglašajo za krivega. Če je spoznan za krivega, je treba navesti:

1. za katero dejanje je kriv in dejstva ter okolnosti, ki to dokazujejo,
2. naziv kršitve obveznosti in določbe o odgovornosti, ki so bile uporabljene.
3. ukrep, ki je bil izrečen,
4. če je izrečen ukrep javnega opomina ali zadnjega javnega opomina, kako se bo ukrep objavil.

člen 25

Predsednik v začetku javne razprave ugotovi istovetnost obdolženca, ga opozori, da naj pazljivo spremlja potek razprave in ga pouči, da lahko navaja dejstva in dokaze v svojo obrambo, da lahko postavlja vprašanja soobtoženim, pričam in izvedencem in da lahko daje pripombe in zahteva pojasnila glede njihovih izjav. Nato predsednik prečita obtožbeni predlog.

Po prečitaniu obtožnice odredi predsednik, da se soobtoženci in priče odstranijo, izvedenci pa lahko ostanejo ali pa jih odstrani ter prične z zasliševanjem obdolženca. Obdolžencu se smejo postavljati samo tista vprašanja, ki so predmet postopka.

Obdolžencu se mora dati prilika, da neovirano pojasni vse okolnosti, ki ga obremenjujejo in dejstva, ki mu služijo v obrambo, ko mu predsednik postavlja vprašanja, ki so potrebna zaradi popolnejše pojasnitve dejanskega sta-

nja, če obdolženec odkloni izpovedbo ali zagovor, ga predsednik opozori, da s tem otežuje svojo obrambo, ne sme pa proti njemu uporabiti sile ali grožnje.

člen 26

Ko predsednik komisije konča izpraševanje, lahko obdolžencu neposredno postavljajo vprašanja člani komisije in zastopnik obtožbe, s predsednikovim dovoljenjem pa branilec, soobtoženci in izvedenci. Predsednik lahko odkloni vprašanje ali prepove odgovor na že postavljeno vprašanje, če je to nedopustno ali ni v zvezi s predmetom postopka.

Če si izpovedi obtoženca in prič ali soobtožencev nasprotujejo, odredi predsednik soočenje tistih, katerih izjave so si nasprotne ter jih pozove, da to pojasnijo in po potrebi prečita njihove izjave iz poizvedovalnega postopka ali izjave, ki so jih dali na razpravi ter postavlja primerna vprašanja, da se pojasnijo razlike v izpovedi.

člen 27

Ko je končano zaslišanje obdolženca ali obdolžencev, če jih je več, nadaljuje predsednik z izvajanjem dokazov, predvsem z zaslišanjem prič in izvedencev, po potrebi tudi drugih dokazov (ogled, rekonstrukcija in podobno). Samo priznanje obdolženca ne oprošča komisije dolžnosti, da izvede tudi druge dokaze.

Stranke morajo do konca razprave predlagati nove dokaze, komisija pa lahko izvede tudi dokaze, ki jih stranke niso predlagale. Komisija mora na razpravi storiti vse, da se dožene materialna resnica.

člen 28

Pričo zaslišuje predsednik vsako posamič. Pred zaslišanjem opozori pričo, da je dolžna povedati vse, kar o stvari ve, po resnici in jo opomni na posledice krivega pričanja. Ko priča konča svojo izpoved, ji postavlja še vprašanja, če je to potrebno zaradi dopolnitve ali pojasnila. Ne smejo se postavljati takšna vprašanja, ki že sama nudijo odgovor.

Če je treba pričati o stvareh ali predmetih, zahteva predsednik, da priča stvar ali predmet najprej opiše in šele nato se mu pokažejo, če je mogoče z drugimi predmeti iste vrste, da jih prepozna; podobno velja, če gre za prepoznanje ljudi.

Izvedenci dajejo svoja mnenja o isti stvari posamič, predsednik jim po potrebi postavlja vprašanja, da se stvar boljše pojasni.

člen 29

Člani komisije lahko pričam in izvedencem neposredno postavljajo vprašanja, ko je končal zasliševanje predsednik, stranke in obdolžencev branilec pa lahko store to z dovoljenjem predsednika.

Priče in izvedenci, ki so bili že zaslišani, lahko ostanejo na razpra-

vi, lahko pa jih predsednik odpusti, če smatra, da njihovo pričevanje ne bo več potrebno.

Če priča, katere pričevanje bi bilo važno ali celo odločilno za odločitev o stvari, zaradi bolezni ali kakega drugega objektivnega vzroka ne more priti na razpravo, lahko komisija odredi, da to pričo zaslisi predsednik ali član komisije izven javne ustne razprave in se njena izjava prečita na razpravi.

člen 30

Ko je končano zaslisanje prič in izvedencev, vpraša predsednik stranke, če imajo kako vprašanje ali pripombe, obdolženca pa še posebej, če ima kak predlog za dopolnitev dokaznega postopka.

Če obdolženec ne da novega predloga za dopolnitev dokaznega postopka, ali če ga komisija ne usvoji, ker smatra, da je stvar dovolj pojasnjena za presojo, razglasi predsednik, da je dokazni postopek končan in da besedo zastopniku obtožbe, da da končni predlog o obtožbi.

člen 31

Zastopnik obtožbe lahko glede na potek dokaznega postopka umakne, spremeni, dopolni ali razširi obtožbo ali jo nespremenjeno obrazloži in utemelji.

Če je zaradi spremembe, dopolnitve ali razrešitve obtožbe potrebno opraviti nove poizvedbe, zbrati nove dokaze in ugotoviti dotlej neznan dejstva in okoliščine, odgodi predsednik razpravo in naroči zastopniku obtožbe, da opravi potrebne poizvedbe in zbere nove dokaze.

Če je mogoče, se takoj odloči, kdaj se bo razprava nadaljevala, sicer pa se nadaljevanje razpiše in razpošlje vabila.

Po zaključnem govoru zastopnika obtožbe da predsednik besedo obdolžencu in njegovemu branilcu.

člen 32

Obdolžencu ali njegovemu branilcu se mora omogočiti, da neovirano in nemoteno govori v svojo obrambo, obdolženec pa lahko branilčev zagovor popravi ali dopolni. Predsednik komisije sme prekiniti zagovor samo, če govornik v zagovoru želi javni red, moralo ali druge osebe, če namerno ponavlja iste stvari, ali če govori o stvareh, ki s predmetom razprave nimajo nikake zveze. V zapisniku je treba označiti, da je bil zagovor prekinjen in zakaj.

Ko obdolženec in njegov branilec neha govoriti, vpraša predsednik vse navzoče, če želi še kdo govoriti ali kaj pojasniti, v vsakem primeru pa se mora dati obdolžencu prilika, da govori zadnji in da pojasni navedbe, ki so jih dali drugimi govorniki.

člen 33

Če komisija smatra, potem ko je bil končan dokazni postopek in vsi govori in izjave, da je predmet dovolj pojasnjen za presojo in da ni potrebno izvesti še kakih novih dokazov, objavi predsednik, da je dokazni postopek končan, nakar se komisija umakne na posvetovanje in sklepanje o krivdi in ukrepu.

člen 34

Komisija sprejme odločbo na podlagi ustnega posvetovanja in glasovanja z večino glasov članov komisije.

Predsednik komisije postavlja vprašanja, o katerih naj se glasuje, skrbi, da so vsa vprašanja vsestransko in popolnoma pretresejo in vodi posvetovanje in glasovanje. Predsednik glasuje zadnji.

Če se pri glasovanju o posameznih vprašanjih glasovi razdele tako, da nobeno nima večine, se vprašanje razdeli in se nato glasuje o delnih vprašanjih. Če tudi tako ni mogoče doseči večine, se glasovi, ki so za obdolženca najugodnejši prštejejo tistim, ki so manj neugodni, dokler se ne doseže večina.

Člani komisije ne morejo odkloniti glasovanja o postavljenih vprašanjih; član, ki je o krivdi glasoval na oprostitev in je ostal v manjšini, ni dolžan glasovati o ukrepu, vendar se smatra, da je glasoval za najmilejši ukrep.

člen 35

Pri odločanju v glavni stvari se najprej glasuje o tem, ali je obdolženec storil prekršek obveznosti in ali je zanj odgovoren. Če je ugotovljena krivda obdolženca, se nato glasuje o okoliščinah, ki so spremljale dejanje, zlasti take, ki otežujejo ali olajšujejo krivdo in nazadnje se glasuje o ukrepu.

Če je bilo v postopku obravnavanih več kršitev obveznosti se glasuje posebej za vsako dejanje o krivdi, okoliščinah in ukrepu, nato pa o enotnem ukrepu za vse kršitve.

Posvetovanje in glasovanje se opravi na tajni seji, kateri prisostvujejo samo člani komisije in zapisnikar. Zapiske o glasovanju po posameznih vprašanjih in o ukrepu se zapečati v posebno kuverto in se hrani obenem z zapisnikom o javni ustni razpravi.

člen 36

Odločba o ukrepu, ki jo izreče komisija, se sme nanašati samo na obdolženca in samo zaradi dejanja, ki je bilo predmet postopka ter mora temeljiti le na dejstvih in dokazilih, ki so bili izvedeni na javni ustni razpravi.

Ko je komisija sprejela odločbo o ukrepu, jo predsednik takoj objavi, obenem s kratko a bistveno utemeljitvijo odločbe. Obdolžen-

ca in njegovega branilca še posebej opozori na pravno sredstvo proti odločbi. Izjemoma lahko komisija iz važnih razlogov odloži objavo odločbe največ za tri dni in obenem določi kraj in čas objave odločbe.

Pismeni odpravek odločbe mora vsebovati natančno in podrobno utemeljitev odločbe in pravni pouk ter se dostavi obdolžencu ali njegovemu branilcu, zastopniku obtožbe, predsedniku in tajniku komisije in en izvod za arhiv komisije.

3. Pritožbeni postopek

člen 37

O pritožbah proti odločbam komisije razpravlja in odloča zbor delavcev delovne enote na zasedanju. Ko predsednik zbora delavcev prejme pritožbo proti odločbi komisije, predlaga pritožbo in zahteva vse spise od komisije ter da predmet na dnevni red prvega prihodnjega zasedanja. Na to zasedanje vabi pritožitelja, po potrebi pa tudi priče, izvedence in zastopnika obtožbe.

Zbor delavcev delovne enote je dolžan dobiti mnenje sindikalne organizacije predno odloči o pritožbi.

Na zasedanju ZD prikaže predsednik ZD stanje stvari, ne da bi izrazil svoje mnenje o utemeljenosti pritožbe, prečita pritožbo, odločbo o ukrepu in po potrebi tudi zapisnik o zaslisanju obdolženca in prič.

Po prečitaniu dokumentov povabi predsednik pritožitelja, da obrazloži pritožbo, v kateri more predlagati nova dejstva in nove dokaze.

Če so nova dejstva in novi dokazi taki, da bi utegnili vplivati na izrek o krivdi in ukrepu, vrne predsednik zadevo komisiji v ponovno presojo, če pa je treba ponovno odločiti o pritožbi glede na dejstva in dokaze, o katerih je že razpravljala komisija, odloči ZD o pritožbi. Med glasovanjem predsednik od strani pritožitelja z zasedanja.

ZD z javnim glasovanjem odloči o pritožbi z odgovori na vprašanja, ki jih postavi predsednik ZD in:

1. ugotovi pritožbi in vrne zadevo komisiji v ponovno presojo, če postopek ni bil pravilno izveden, če krivda ni dovolj dokazana ali izrečeni ukrep ne ustreza kršitvi delovne dolžnosti;

2. razveljavi odločbo komisije in oprosti pritožitelja obtožbe;

3. zavrne pritožbo, če je neutemeljena.

Na podlagi sklepa ZD izda svet delovne enote pritožitelju pismeno odločbo z obrazložitvijo.

Čeje ZD vrnil zadevo komisiji v ponovno presojo, ima obdolženec proti odločbi komisije pravico do pritožbe na ZD.

(Nadaljevanje na naslednji strani)

4. Evidenca ukrepov

člen 38

O zadevah zaradi kršitve obveznosti v katero se vpišejo naslednji podatki:

tekoča številka, pod katero se vodi zadeva, ime in priimek ter delovno mesto obdolženca, kršitev obveznosti, datum obtožbenega predloga, kdaj je bila obravnava, izrečeni ukrep, ali je bila vložena pritožba proti ukrepu in kdaj, kdaj je ukrep postal pravnomočen, kdaj je bil ukrep izvršen in kdaj je bil ukrep črtan.

Evidenco o kršitvi obveznosti vodi tajnik komisije.

člen 39

Ukrep se izvrši na podlagi izjave tajnika komisije, da je odločba postala pravnomočna. Organ, ki izvrši izrečeni in pravnomočni ukrep, je dolžan o izvršitvi obvestiti tajnika komisije, da to zabeleži v evidenci.

Predmet se odloži v arhiv potem, ko je odločba postala pravnomočna.

člen 40

Izrečeni ukrep, opomin ali javni opomin se izbriše po enem letu po pravnomočnosti odločbe, ukrep zadnji javni opomin po dveh letih po pravnomočnosti odločbe, če delavec v tem času ni zagrešil nove kršitve.

Odločba o izbrisu ukrepa se izda delavcem, ki so izpolnili pogoje za izbris. Komisija pisмено obvesti vsakega delavca o izbrisu ukrepa.

člen 41

Na podlagi odločbe komisije, s katero se delavcu izbriše ukrep, se ukrep črta iz evidence ukrepov in šteje, kot da ta delavcu sploh ni bil izrečen.

IV. ZASTARANJE

člen 42

Postopek zaradi kršitve obveznosti ni mogoče začeti ali izvršiti do kraja, če je od dne kršitve obveznosti poteklo 6 mesecev.

Izvršitev že izrečenega ukrepa zastara v 30 dneh po pravnomočnosti in je po tem roku ni mogoče izvršiti.

V. KONČNA DOLOČBA

člen 43

Ta samoupravni sporazum sprejme zbor delavcev Dekorativne in stopi v veljavo, ko ga podpiše dve tretjini vseh delavcev Dekorativne.

Ta samoupravni sporazum je bil sprejet na zboru delavcev dne 3. 10. 1975.

Predsednik DS:
Peter Peklaj

